

Συμμετοχικός Αστικός Σχεδιασμός

Green
Artivism

Καλώς ήρθατε στην εργαλειοθήκη μας

commons/pace

01 Γενικό υλικό / Πληροφορίες

1.A Ποιός είναι ο στόχος της εργαλειοθήκης;

1.B Ποιό είναι το θεωρητικό πλαίσιο της εργαλειοθήκης;

- Green Artivism
- Συμμετοχικός Σχεδιασμός

1.C Σε ποιούς/ποιες απευθύνεται η εργαλειοθήκη;

Εμπλεκόμενοι φορείς

1.D Ποιές θεματικές και κλίμακες αφορά;

02 Η εργαλειοθήκη

Μεθοδολογικά βήματα

1. Συλλογική χαρτογράφηση και ανάλυση του αντικειμένου του σχεδιασμού
2. Συμμετοχικός σχεδιασμός
3. Διαβούλευση / Τελική εκδήλωση στην κοινότητα

Άλλα χρήσιμα εργαλεία και πλατφόρμες

Συνδυασμός και ένταξη των υπόλοιπων εργαλείων σε συμμετοχικές διαδικασίες

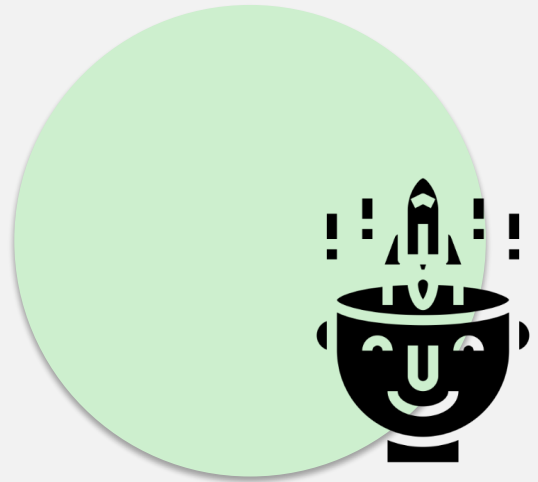
1. Γενικό υλικό | Πληροφορίες

Συμμετοχικός σχεδιασμός

Επιστροφή στα
Περιεχόμενα

1.Α Ποιός είναι ο στόχος της εργαλειοθήκης;

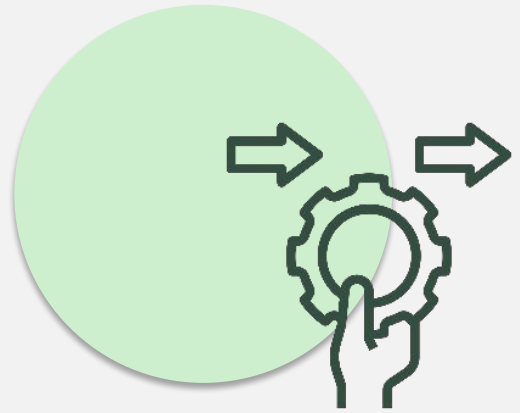
Ο βασικός στόχος του εργαλείου είναι να παρέχει μεθοδολογικά βήματα και να προτείνει εργαλεία και τεχνικές για την εφαρμογή συμμετοχικού αστικού σχεδιασμού μέσω καλλιτεχνικής έκφρασης.

Το συγκεκριμένο toolkit αντιμετωπίζει τον δημόσιο χώρο σαν ένα κοινό με πολιτιστική, καλλιτεχνική, κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση. Ο δημόσιος χώρος δεν αποτελεί έναν απλό υποδοχέα των καθημερινών μας δραστηριοτήτων, αλλά ένα ζωντανό τόπο της κοινότητας και της κοινωνικής ζωής. Σε αυτό το πλαίσιο, η ουσιαστική και δημιουργική συμμετοχή των χρηστών του δημόσιου χώρου στον σχεδιασμό του κρίνεται απαραίτητη.

Αυτή η εργαλειοθήκη έχει αναπτυχθεί ως ένας οδηγός που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από διαφορετικές καλλιτεχνικές ομάδες, φοιτητές/τριες, ακαδημαϊκούς, ομάδες γειτονιάς και νέους/νέες ερευνητές/τριες, για την εφαρμογή διαφορετικών προγραμμάτων και εργαστηρίων συμμετοχικού σχεδιασμού.

Λειτουργεί ως ένας οδηγός με δομημένα βήματα και ως αποθετήριο σχετικού υλικού, το οποίο μπορεί να υποστηρίξει συμμετοχικές δράσεις στα πεδία του αστικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή μέσα από καλλιτεχνικές προσεγγίσεις και πρακτικές.

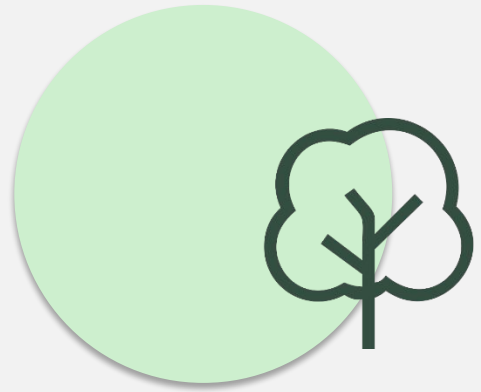
1.Α Ποιός είναι ο στόχος της εργαλειοθήκης;

Πως λειτουργεί αυτή η εργαλειοθήκη;

- 01.** Το πρώτο μέρος του toolkit αποτελεί μία εισαγωγή στους στόχους, το μεθοδολογικό και θεωρητικό πλαίσιο και τα ενεργά και εμπλεκόμενα στοιχεία του συμμετοχικού σχεδιασμού.
- 02.** Το δεύτερο μέρος αποτελείται από το κύριο σώμα του εργαλείου όπου περιγράφονται αναλυτικά όλα τα μεθοδολογικά βήματα και παρατίθενται διαφορετικά templates, παραδείγματα, εργαλεία και τεχνικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Επιπλέον, δίνονται παραδείγματα από διαφορετικά συμμετοχικά προγράμματα τα οποία έχει υλοποιήσει η commonspace.

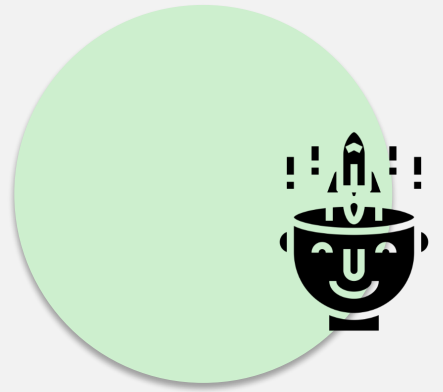
1.Β Ποιο είναι το θεωρητικό πλαίσιο της εργαλειοθήκης;

Το έργο **Green Artivism**

Το **Green Artivism** είναι ένα έργο που στοχεύει να προσφέρει στους νέους καινοτόμα ψηφιακά καλλιτεχνικά εργαλεία προκειμένου να βοηθήσει στην ανάκτηση δυναμικής γύρω από περιβαλλοντικά ζητήματα και ευαισθητοποίηση – έπειτα από διακοπή λόγω της πανδημίας Covid 19 – χωρίς την ανάγκη για φυσική παρουσία. Μετά τις κινητοποιήσεις για την κλιματική αλλαγή το 2018 από νέους/ες με επικεφαλής την Γκρέτα Τούνμπεργκ, την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία το 2019 και τις βασικές αξίες της νέας ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας Bauhaus της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ιανουάριος 2021), αυτό το έργο οραματίζεται να βοηθήσει τους ανθρώπους να επιτύχουν μία δημοκρατική, πράσινη, συμπεριληπτική και βιώσιμη μετάβαση της περιβαλλοντικής σκέψης μέσω της χρήσης εργαλείων για συνεργασία, οικοδόμηση κοινότητας και συμμετοχή σε δημοκρατικές διαδικασίες.

1.Β Ποιο είναι το θεωρητικό πλαίσιο της εργαλειοθήκης;

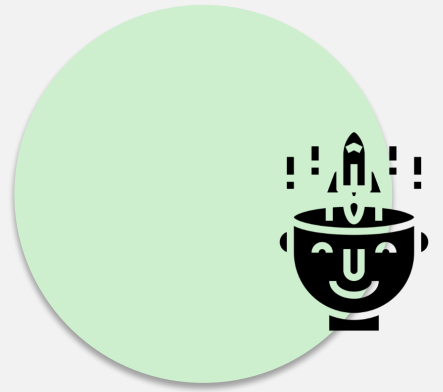

Συμμετοχικός σχεδιασμός

Η **Κοινωνική συμμετοχή** γενικά και ο συμμετοχικός σχεδιασμός συγκεκριμένα αποτελούν όρους που, αν και χρησιμοποιούνται ευρέως, δεν έχουν οριστεί με σαφήνεια. Οι τρόποι που μπορεί να εφαρμοστεί η συμμετοχή είναι πολλοί και τα έργα του συμμετοχικού σχεδιασμού ποικίλουν πολύ ως προς τους στόχους, τις μεθόδους, τα εργαλεία και τα αποτελέσματά τους.

Την τελευταία δεκαετία έχει παρατηρηθεί πραγματική μετακίνηση προς πιο δημοκρατικές και συμμετοχικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Μεταξύ άλλων θεσμών, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) προωθεί και εξελίσσει τη συμμετοχική διακυβέρνηση εμπλέκοντας σημαντικά τους σχετικούς εταίρους σε όλες τις φάσεις του κύκλου πολιτικής, από την αναγνώριση του προβλήματος έως την αξιολόγηση της πολιτικής και την αναγνώριση της προστιθέμενης αξίας αυτή της συμμετοχής. Αυτή η «συμμετοχική τροπή» βασίζεται στις διάφορες μεθόδους διαβούλευσης/ συμμετοχής των πολιτών και των κοινωνικών ομάδων που αναπτύχθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες. Ωστόσο, η διαδικασία έχει εξελιχθεί πολύ χάρη στην έκρηξη των νέων τεχνολογιών και των εργαλείων κοινωνικής δικτύωσης την τελευταία δεκαετία.

1.Β Ποιο είναι το θεωρητικό πλαίσιο της εργαλειοθήκης;

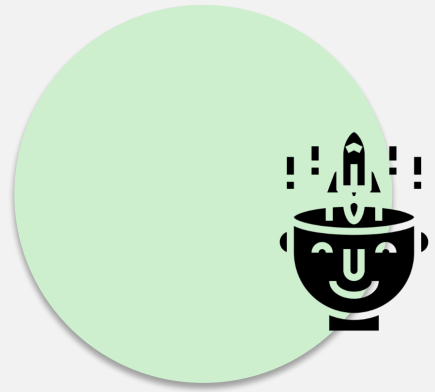

Συμμετοχικός σχεδιασμός

Παρόλα αυτά, **η ιδέα της συμμετοχής στο χωρικό σχεδιασμό** ξεκίνησε πολύ παλιά, τις δεκαετίες του 1950 και 1960, μετά από μια διαβούλευση για την κοινωνική συμμετοχή και την ενεργοποίηση των κατοίκων των πόλεων. Εκείνη την περίοδο, όπως το θέτει ο Marcus B. Lane στο βιβλίο του, “Public Participation in Planning: an intellectual history”(1), σηματοδοτεί επίσης «*ίσως τη σημαντικότερη “επανάσταση” στον σχεδιασμό που πραγματοποιήθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1950 και του 1960*». Σύμφωνα με εκείνον, εκείνη την εποχή, πρώτα στις ΗΠΑ και στη συνέχεια στη Βρετανία, τα συστήματα ή ο συνοπτικός σχεδιασμός σφετερίστηκαν τη χρήση των γραμμικών σχεδίων. Αυτό -κατά τη γνώμη του- έκανε τους γεωγράφους και τους πολεοδόμους να μπορέσουν να εργαστούν σε μια άλλη κλίμακα που ως τότε ήταν αδύνατη. Τους έδωσε την ευκαιρία να προσεγγίσουν τη διαδικασία του σχεδιασμού από διαφορετικές οπτικές γωνίες, χρησιμοποιώντας διαφορετικά δεδομένα και μπορώντας να συμπεριλάβουν άλλες απόψεις και ιδέες.

¹ Lane, Marcus B. (2005). Public Participation in Planning: an intellectual history. Australian Geographer, 36(3), 283–299. doi:10.1080/00049180500325694

1.Β Ποιο είναι το θεωρητικό πλαίσιο της εργαλειοθήκης;

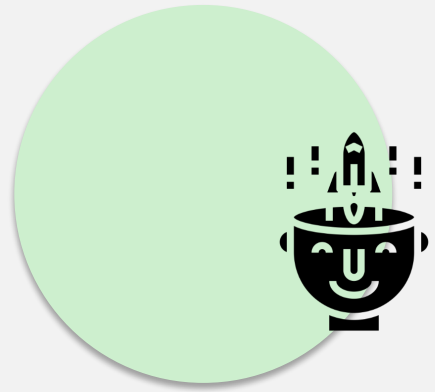
Συμμετοχικός σχεδιασμός

Μετά από μερικά χρόνια η ιδέα της συμμετοχής των πολιτών στη λήψη αποφάσεων και στον σχεδιασμό αναγνωρίστηκε ευρέως. Τότε, γύρω στο 1970, ξεκίνησαν οι νέες προσεγγίσεις. Σημαντική ήταν η φωνή της Arnstein(2), η οποία ισχυρίστηκε προκλητικά ότι «η ιδέα της συμμετοχής των πολιτών είναι σαν να τρως σπανάκι: δε διαφωνεί κανείς με αυτό επί της αρχής, επειδή μας κάνει καλό». (Arnstein 1969, p. 216).

Αυτό που επιχείρησε να κάνει η Arnstein ήταν να παρουσιάσει μια σοβαρή κριτική για τη συμμετοχή των πολιτών όπως εφαρμοζόταν σε πολλά προγράμματα αστικού σχεδιασμού. Κατά τη γνώμη της, σε πολλά από αυτά τα προγράμματα οι επικεφαλής, οι υπεύθυνοι πολιτικής ή οι πολεοδόμοι δεν επιδίωκαν πραγματικά τη συμμετοχή του κόσμου, αλλά μόνο τη συναίνεση που θα έφερνε η πρόφαση της συμμετοχής. **Το βασικό της επιχείρημα ήταν ότι για να έχει νόημα η συμμετοχή θα έπρεπε να γίνει και αναδιανομή των εξουσιών.**

² Sherry R. Arnstein (1969) A Ladder Of Citizen Participation, Journal of the American Institute of Planners, 35:4, 216-224, DOI: 10.1080/01944366908977225

1.Β Ποιο είναι το θεωρητικό πλαίσιο της εργαλειοθήκης;

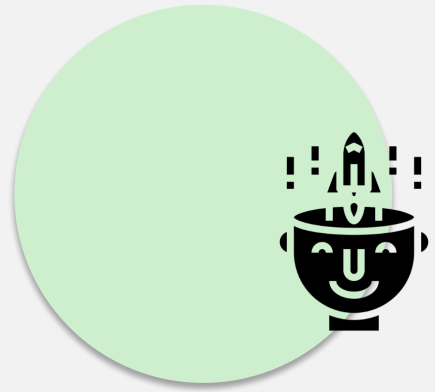

Συμμετοχικός σχεδιασμός

Τα επόμενα χρόνια πολλοί διανοούμενοι πρόσθεσαν σε αυτή την ιδέα την αναδιανομή των εξουσιών στον σχεδιασμό. Παρουσιάστηκαν εντούτοις επικρίσεις και για αυτή τη θεώρηση ως προς τη συμμετοχή. Πολλοί ισχυρίστηκαν ότι αυτή η άποψη είχε περισσότερο να κάνει με ένα πολιτικό παιχνίδι συμφερόντων μεταξύ των εταίρων κάθε περιοχής. Αυτό που ήθελαν να δηλώσουν ήταν ότι για να είναι ουσιαστική η συμμετοχή, έπρεπε οι συμμετέχοντες να δείχνουν πραγματικό ενδιαφέρον να μάθουν τις εμπειρίες και της απόψεις των άλλων όσον αφορά το συγκεκριμένο χώρο. Τα παιχνίδια εξουσίας δε θα είχαν ως αποτέλεσμα μια πραγματική αλλαγή του τρόπου σκέψης των πολεοδόμων ή των συμμετεχόντων. Τότε, όπως ισχυρίζεται ο Healy(3), παρατηρήθηκε η «επικοινωνιακή στροφή». Αυτή ήταν μια σκέψη που επηρεάστηκε από ιδέες όπως η διασκεπτική ή διαλογική δημοκρατία, που ενέπνευσαν επίσης την ιδέα του επικοινωνιακού ορθολογισμού που πρότεινε ο Habermas λίγα χρόνια νωρίτερα. Ο Healy εξηγεί την προοπτική της επικοινωνιακής στροφής στον σχεδιασμό λέγοντας: **«αντί να παραιτούμαστε από τη λογική ως οργανωτική αρχή των σύγχρονων κοινωνιών, θα πρέπει να αλλάξουμε προοπτική από την εξατομικευμένη, προσανατολισμένη στο υποκείμενο έννοια της λογικής σε μια λογική που σχηματίζεται στο πλαίσιο της διυποκειμενικής επικοινωνίας».**

³ Haely, P. (1992) 'Planning through debate: the communicative turn in planning theory', Town Planning Review 63, pp. 143/62.

1.Β Ποιο είναι το θεωρητικό πλαίσιο της εργαλειοθήκης;

Συμμετοχικός σχεδιασμός

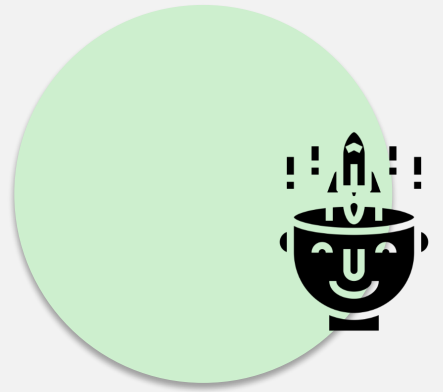
Αυτές ήταν λίγες από τις ιδέες για τον συμμετοχικό σχεδιασμό που εκφράστηκαν τις τελευταίες δεκαετίες. Τα τελευταία χρόνια πολλοί προσπάθησαν να δώσουν στον όρο πιο εμπειριστατωμένο ορισμό. Ένα παράδειγμα είναι η Γιαουτζή και η Στρατηγέα(4), οι οποίες θεωρούν τον συμμετοχικό σχεδιασμό ως «δημοκρατική διαδικασία διά βίου μάθησης, στην οποία οι συμμετέχοντες αποκτούν γνώσεις για τον εαυτό τους, αλλά και για τις αξίες και τις απόψεις των άλλων συμμετεχόντων.

Σύμφωνα με τη Στρατηγέα οι συμμετοχικές προσεγγίσεις στον σχεδιασμό απαντούν κυρίως στις παρακάτω ανάγκες:

1. Διαχείριση κρίσεων ανάμεσα στην τεχνολογική/ επιστημονική εξέλιξη και στην κοινωνία που έχουν σημειωθεί μετά τα μέσα του 20ού αιώνα.
2. Διαχείριση περιβαλλοντικών προβλημάτων, ιδίως από τη δεκαετία του 1960 και μετά.

⁴ Giaoutzi M, Stratigea A (2011) Regional planning: theory and practice. KRITIKH Publishing, Athens (in Greek).

1.Β Ποιο είναι το θεωρητικό πλαίσιο της εργαλειοθήκης;

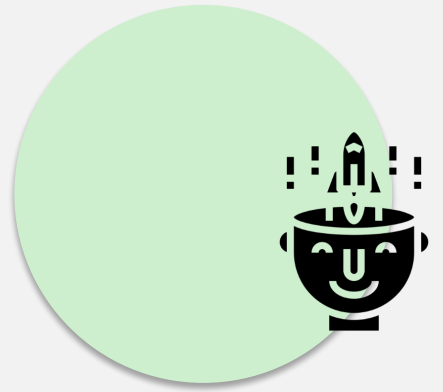

Συμμετοχικός σχεδιασμός

Η συμμετοχή και ο συμμετοχικός σχεδιασμός είναι, όπως αναφέραμε παραπάνω, ευρύτερες έννοιες. Ωστόσο, υπάρχουν κάποιες βασικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται συνήθως και κάποια βήματα που ακολουθούνται στα περισσότερα έργα συμμετοχικού σχεδιασμού τα οποία μπορούμε να αναγνωρίσουμε και να παρουσιάσουμε. Σε κάθε περίπτωση ο συμμετοχικός σχεδιασμός μπορεί να θεωρηθεί ως διαδικασία στην οποία:

- Η διαδικασία διαρθρώνεται ανάλογα με τους βασικούς σκοπούς και δραστηριότητες του συμμετοχικού σχεδιασμού.
- Προωθείται η αλληλεπίδραση μεταξύ των σχεδιαστών (και συνεπώς των υπευθύνων για τη λήψη χωρικών αποφάσεων) και των υπόλοιπων εμπλεκόμενων ομάδων για τη λήψη χωρικών αποφάσεων ή για την ανάπτυξη σχεδιαστικής πρότασης με τη συμμετοχή όλων των κοινωνικών ομάδων.
- Εφαρμόζεται ένας συνδυασμός τεχνικών και εργαλείων.

1.Β Ποιο είναι το θεωρητικό πλαίσιο της εργαλειοθήκης;

Συμμετοχικός σχεδιασμός

Υπάρχουν επίσης κάποια βασικά στοιχεία που ακολουθούν οι πολεοδόμοι, που σκοπό έχουν να οργανώσουν μια διαδικασία συμμετοχικού σχεδιασμού. Όπως αναφέρεται παρακάτω, ένα έργο συμμετοχικού σχεδιασμού(5):

- Βασίζεται στην πεποίθηση ότι αυτοί που επηρεάζονται από τις αποφάσεις έχουν το δικαίωμα να συμμετάσχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
- Περιλαμβάνει την υπόσχεση ότι τα στοιχεία που θα ληφθούν από τους πολίτες θα επηρεάσουν την απόφαση.
- Προάγει βιώσιμες αποφάσεις αναγνωρίζοντας και κοινοποιώντας τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα όλων των συμμετεχόντων.
- Διευκολύνει τη συμμετοχή αυτών που πιθανόν να επηρεαστούν από την απόφαση ή που εκδηλώνουν αυξημένο ενδιαφέρον.
- Αναζητά από τους συμμετέχοντες ιδέες για να σχεδιάσουν μόνοι τους τη συμμετοχή τους (συναπόφαση εργαστηριακής διάρθρωσης).
- Παρέχει στους συμμετέχοντες τις πληροφορίες που χρειάζονται για να συμμετάσχουν εποικοδομητικά.

Στα έργα συμμετοχικού σχεδιασμού η μεθοδολογία που ακολουθείται περιλαμβάνει ποικιλία εργαλείων και δραστηριοτήτων που μπορούν να συνδυαστούν ανάλογα με την κλίμακα και τον σκοπό κάθε έργου.

⁵ International Association for Public Participation (ipa2)

1.C Σε ποιους/ποιες απευθύνεται η εργαλειοθήκη;

Ενεργά συστατικά και εμπλεκόμενοι φορείς

Η εργαλειοθήκη απευθύνεται κυρίως σε νέες/νέους ερευνήτριες/τες και επαγγελματίες στον αστικό σχεδιασμό, νέες/νέους καλλιτέχνιδες/ες, ομάδες πολιτών, κολεκτίβες, συνεταιριστικές δομές, καλλιτεχνικές ομάδες και ομάδες βάσης ή οποιαδήποτε ομάδα θέλει να εφαρμόσει συμμετοχικό σχεδιασμό σε οποιοδήποτε έργο.

Σύμφωνα με τις ανάγκες των συμμετοχικών διαδικασιών, κατά τη διάρκεια υλοποίησης συμμετοχικών εργαστηρίων δίνονται συγκεκριμένοι ρόλοι στους/στις συμμετέχοντες/ουσες. Κάθε συμμετέχοντας/ουσα ή κάθε ομάδα ορίζεται ως υπεύθυνος/η για την υλοποίηση διαφορετικών αποτελεσμάτων ή τμημάτων του αποτελέσματος τα οποία τελικά μεταφέρονται στο σύνολο της κοινότητας και αναδιαμορφώνονται από αυτή, ώστε να προκύψει η τελική επίλυση.

Η ανάθεση ρόλων διευκολύνει την οργάνωση δραστηριοτήτων και συμμετοχικών δράσεων καθώς και τη λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων. Οδηγεί σε μία σειρά μεθοδολογικών βημάτων ώστε να διασφαλιστεί η τελική επίτευξη του στόχου.

1.C Σε ποιους/ποιες απευθύνεται η εργαλειοθήκη;

Ενεργά συστατικά και εμπλεκόμενοι φορείς

Οι διαφορετικοί ρόλοι καθορίζονται ανάλογα με τους στόχους και την θεματική του εκάστοτε συμμετοχικού προγράμματος. Μία γενική κατηγοριοποίηση ρόλων δομείται ως εξής:

1. Διοργανωτής/τρια και συντονιστής/τρια των εργαστηρίων: Τον ρόλο αυτόν αναλαμβάνουν άτομα ή ομάδες με μεγαλύτερη εμπειρία σε συμμετοχικές διαδικασίες ή εξειδίκευση πάνω σε θέματα αστικού σχεδιασμού, τέχνης, πολιτιστικής κληρονομιάς. Μπορεί να πρόκειται για αρχιτέκτονες/ισσες, πολεοδόμους, γραφίστες/στριες ή και αντιπροσώπους τους/τις οποίους/ες η κοινότητα/γειτονιά/ομάδα έχει ορίσει

2. Συμμετέχοντες/ουσες οι οποίοι/ες μπορεί να είναι:

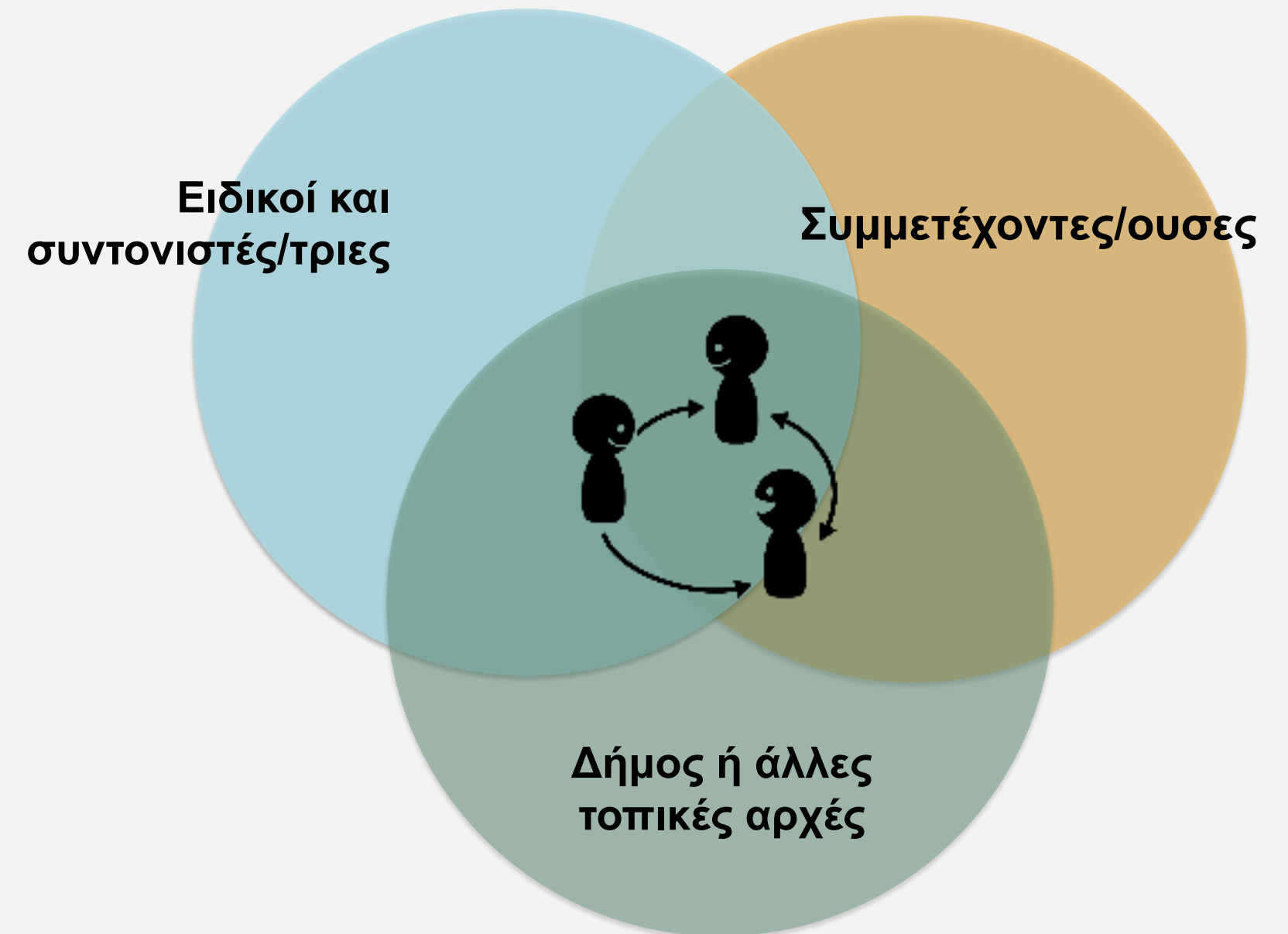
- Νέοι/ες (16-30 ετών)
- Νέοι/ες ερευνητές/τριες στην αρχιτεκτονική, τον αστικό σχεδιασμό, την πολεοδομία, την κοινωνιολογία, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στο πλαίσιο ΜΚΟ ή άλλων ομάδων
- Νέοι/ες καλλιτέχνες/ιδες
- Κάτοικοι γειτονιάς όπου το συμμετοχικό πρόγραμμα εφαρμόζεται
- Νέοι/ες εργαζόμενοι/ες σε ΜΚΟ, Κοινωφελή Ιδρύματα, Φορείς Κ.ΑΛ.Ο. (Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας)
- Νέοι/ες με λιγότερες ευκαιρίες που θέλουν να εκφράσουν και να αντισταθούν τις ανάγκες τους στον δημόσιο χώρο
- Οργανώσεις βάσης και κοινότητες με δραστηριοποίηση στην κλίμακα της γειτονιάς

1.C Σε ποιους/ποιες απευθύνεται η εργαλειοθήκη;

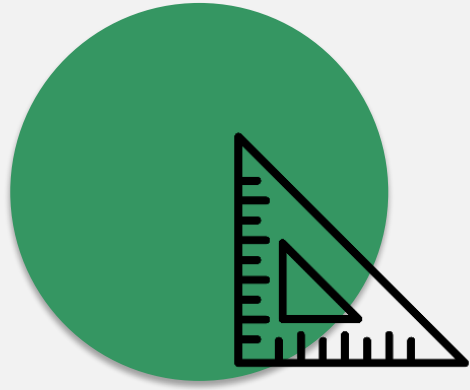

Ενεργά συστατικά και εμπλεκόμενοι φορείς

Σημείωση** Όλα τα αποτελέσματα και οι αποφάσεις αποτελούν προϊόντα συλλογικής διεργασίας. Κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων οι συμμετέχοντες/ουσες χωρίζονται σε μικρότερες ομάδες και αναλαμβάνουν συγκεκριμένους ρόλους ώστε να συ-σχεδιάσουν διαφορετικά τμήματα της εν λόγω θεματικής. Όλα τα υλικά και τα αποτελέσματα που προκύπτουν, τελικά συλλέγονται από τους/τις συντονιστές/ριες και παρουσιάζονται ξανά στους συμμετέχοντες/ουσες, για να συνδιαμορφώσουν τις τελικές προτάσεις. Η συμμετοχική διαδικασία βρίσκεται σε συνεχή ανατροφοδότηση με την κοινότητα και τις τοπικές αρχές.

1.D Ποια είναι η θεματική και η κλίμακα;

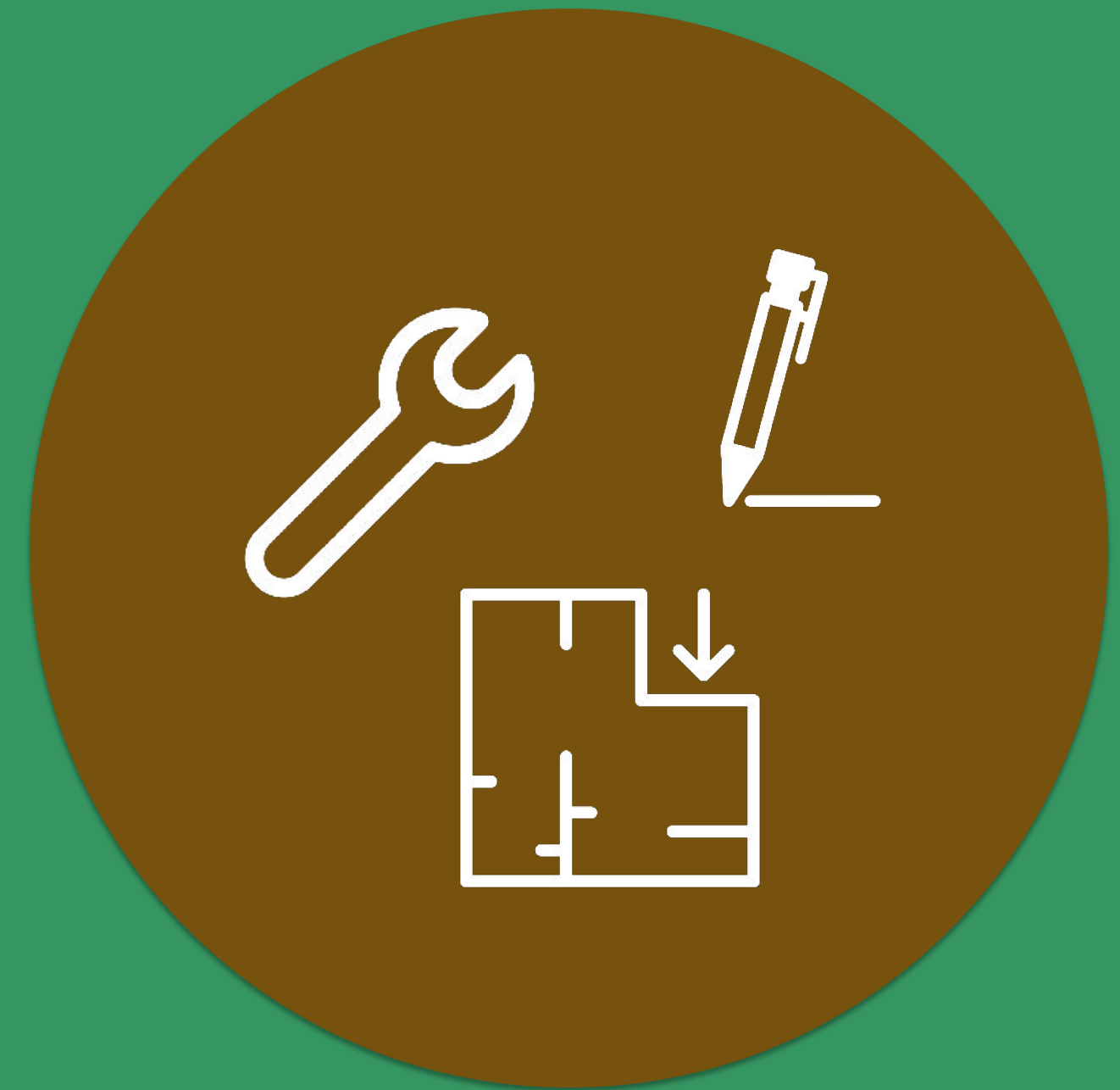

Η κλίμακα και η θεματική με την οποία θα ασχοληθεί το συμμετοχικό πρόγραμμα μπορεί να ποικίλει από τον στρατηγικό σχεδιασμό στον δήμο μέχρι και τον σχεδιασμό μιας σχολικής αυλής.

Στην εν λόγω εργαλειοθήκη, οι προτεινόμενες κλίμακες όπου μπορούν να εφαρμοστούν και να προσαρμοστούν τα συγκεκριμένα μεθοδολογικά βήματα είναι ενδεικτικά κάποιες από τις ακόλουθες:

- Σχεδιασμός μιας μικρής κλίμακας δημόσιου χώρου στην γειτονιά (για παράδειγμα μία σχολική αυλή, μία παιδική χαρά, μία πλατεία, ένα μικρό οικόπεδο ή αστικό κενό)
- Σχεδιασμός και συντονισμός ενός καλλιτεχνικού φεστιβάλ ή πολιτιστικού γεγονότος (για παράδειγμα ο σχεδιασμός ενός γλυπτού, μίας αφίσας για την προώθηση ενός καλλιτεχνικού γεγονότος, μιας τοιχογραφίας, μίας σχολικής γιορτής κλπ)
- Σχεδιασμός μίας επικοινωνιακής καμπάνιας για κάποιο πολιτιστικό/περιβαλλοντικό ή άλλο γεγονός στην γειτονιά

2. Η εργαλειοθήκη

Πήγαινε πίσω στα
Περιεχόμενα

Η εργαλειοθήκη

Αυτό το κεφάλαιο αποτελεί τον βασικό κορμό της εργαλειοθήκης.

- Εδώ περιγράφονται αναλυτικά τα μεθοδολογικά βήματα.
- Παρατίθενται διαφορετικά templates τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν και να προσαρμοστούν στις ανάγκες του κάθε συμμετοχικού έργου.
- Παρουσιάζονται συγκεκριμένα παραδείγματα από διαφορετικά συμμετοχικά προγράμματα που έχει υλοποιήσει η commonspace.

Η εργαλειοθήκη

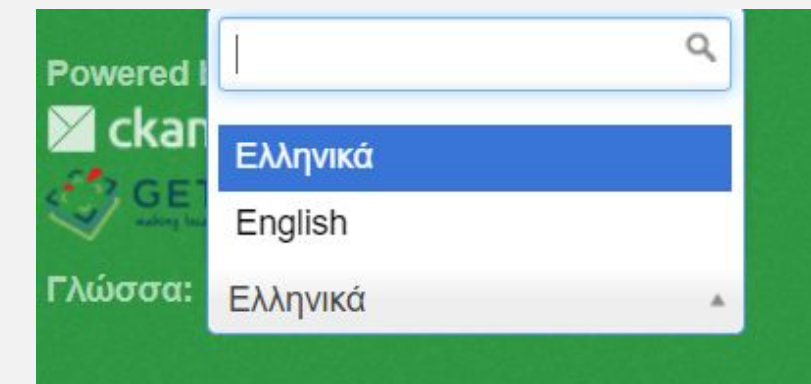
Σημείωση: Όλα τα εργαλεία, τα templates και τα παραδείγματα που παρατίθενται σε αυτή την εργαλειοθήκη μπορούν να αναζητηθούν στο ακόλουθο αποθετήριο στο ckan:
<https://repository.participatorylab.org/group/green-activism>

*Το εργαλείο αυτό λειτουργεί ως ένα online αποθετήριο για την commonspace το οποίο είναι υπό διαρκή τροφοδότηση με νέο υλικό, templates, παραδείγματα, μελέτες περίπτωσης και ενδιαφέρουσες ιδέες για τον συμμετοχικό σχεδιασμό.

** Αν θέλετε να αλλάξετε γλώσσα, πηγαίνετε στο τέλος της σελίδας και επιλέξτε γλώσσα, όπως φαίνεται στην εικόνα δεξιά

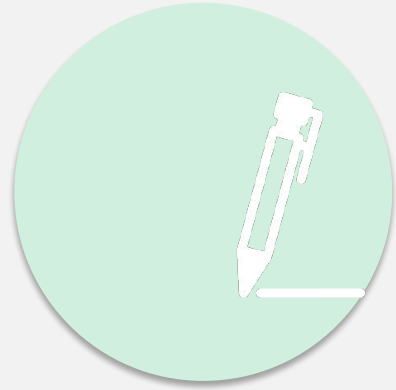
*** Όλες οι εικόνες και τα παραδείγματα προέρχονται από έργα τα οποία έχει υλοποιήσει η commonspace σε συνεργασία με άλλους συνεταιίρους.

**** Το αποθετήριο έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο του έργου "participatory LAB" Το έργο χρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο στο πλαίσιο του άξονα προτεραιότητας 3: Συμμετοχικότητα Πολιτών «Καινοτόμες δράσεις με τους πολίτες» του χρηματοδοτικού προγράμματος «Φυσικό περιβάλλον & καινοτόμες δράσεις 2020».

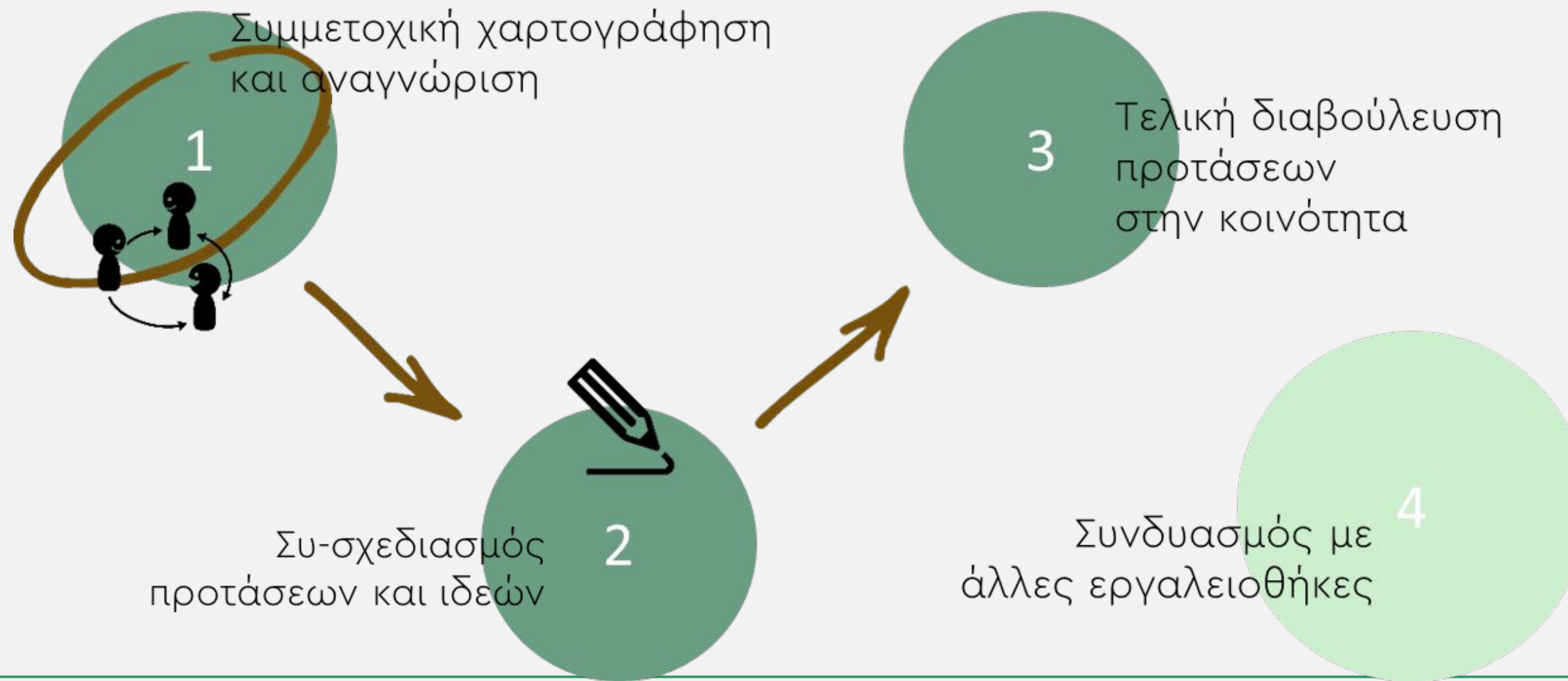
***** Όλα τα υλικά και τα templates έχουν μεταφραστεί στο πλαίσιο του έργου Green Activism

Τα μεθοδολογικά βήματα

Τα διακριτά βήματα τα οποία προτείνονται μέσα από αυτή την εργαλειοθήκη, οδηγούν σε συγκεκριμένες συμμετοχικές πρακτικές οι οποίες εξαρτώνται κάθε φορά από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες, τους στόχους, τις ανάγκες και το χρονοδιάγραμμα του συμμετοχικού προγράμματος.

Ως γενικά βήματα ενός συμμετοχικού έργου μπορούν να οριστούν τα εξής:

Τα μεθοδολογικά βήματα

Step
1

1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

Το πρώτο βήμα περιλαμβάνει τις εξής φάσεις:

1. Αναγνώριση του προβλήματος και καθορισμός του στόχου και του αντικειμένου

Ορισμός του προβλήματος και του πεδίου μελέτης με το οποίο θα ασχοληθεί το συμμετοχικό πρόγραμμα. Σε αυτό το σημείο του έργου είναι σημαντικό να περιγράψουμε επίσης τα επιθυμητά αποτελέσματα (με άλλα λόγια «την αλλαγή που θέλουμε να δούμε»). Ορίζεται επίσης το χρονικό πλαίσιο εντός του οποίου πρέπει να επιτευχθούν τα αποτελέσματα και πώς θα μετρηθούν. Τα επιθυμητά αποτελέσματα πρέπει να οριστούν από την αρχή της παρέμβασης/ έργου. Ορίζοντας μετρήσιμους στόχους εντός χρονοδιαγράμματος, επιτυγχάνεται καλύτερη πρόοδος, ενώ οι δράσεις μπορούν να τροποποιηθούν αν κριθεί απαραίτητο.

Τα μεθοδολογικά βήματα

Step
1

1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

2. Ανάλυση Εμπλεκόμενων Φορέων

Αυτό το βήμα είναι σημαντικό, γιατί πρέπει να γίνεται προσεκτική αναγνώριση των τοπικών εταίρων. Οι σχεδιαστές πρέπει να αναγνωρίζουν όλους τους ανθρώπους και τους δρώντες που επηρεάζονται (άμεσα και έμμεσα) από τα προβλήματα που θα αντιμετωπιστούν και από τις λύσεις που θα εφαρμοστούν. Ταυτόχρονα είναι σημαντικό να αναλυθεί και να καταγραφεί η επιρροή που έχουν αυτοί οι εταίροι και το ενδιαφέρον τους για το έργο.

3. Τοπικές εμπειρίες

Σημαντικό μέρος αυτής της διαδικασίας είναι η καταγραφή των τοπικών εμπειριών. Είναι σημαντικό να προσπαθήσουμε να λάβουμε στοιχεία για την τοποθεσία που μας ενδιαφέρει από διαφορετικές οπτικές. Ασχέτως του αριθμού των ανθρώπων που συμμετέχουν στο έργο, πάντα θα υπάρχουν κοινωνικές ομάδες που για οποιονδήποτε λόγο υποεκπροσωπούνται στην ομάδα. Είναι σημαντικό να βρούμε διαφορετικούς τρόπους να συλλέξουμε και να χρησιμοποιήσουμε την εμπειρία τους από το μέρος, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν και το όραμά τους ως προς τους τρόπους που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί η εν λόγω τοποθεσία. Αυτό είναι ένα σημαντικό στοιχείο που πρέπει να αποτελέσει ευθύνη όλης της ομάδας, ώστε το έργο -και ο μελλοντικός χώρος- να φιλοξενήσει όσο το δυνατόν περισσότερο κόσμο.

Τα μεθοδολογικά βήματα

Step
1

1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

4. Συλλογή δεδομένων

Μία από τις πιο σημαντικές φάσεις του έργου περιλαμβάνει την ανάλυση του συγκεκριμένου πεδίου ή χώρου. Σε αυτό το στάδιο, αφού οριστεί το βασικό πλαίσιο του προβλήματος που θέλουμε να επιλύσουμε και οι στόχοι που θέλουμε να θέσουμε, η ανάλυση φτάνει βαθύτερα ώστε να μας οδηγήσει στις λύσεις και στον σχεδιασμό των παρεμβάσεων που χρειάζονται. Για να γίνει περαιτέρω ανάλυση του συγκεκριμένου χώρου, υπάρχουν πολλά στοιχεία που μπορούμε να λάβουμε υπόψη ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του έργου.

Σε αυτή την φάση μπορούν να περιλαμβάνονται τα εξής:

- Συμμετοχικός περίπατος στην περιοχή που αφορά στο συμμετοχικό πρόγραμμα
- Συμμετοχική ανάλυση του χώρου μέσω συλλογικής χαρτογράφησης των θετικών, αρνητικών του στοιχείων και αρχικής καταγραφής ιδεών.
- Αισθητηριακή αποτύπωση και χαρτογράφηση του προβλήματος και του χώρου μέσω καλλιτεχνικών τεχνικών (όπως νοητικών χαρτών, φωτογραφιών, κολάζ, βίντεο) με σκοπό την περιγραφή της αίσθησης του τόπου)

Τα μεθοδολογικά βήματα

1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

Παιχνίδια, καλλιτεχνικά μέσα και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αυτό το βήμα:

- **Εισαγωγικά παιχνίδια γνωριμίας (για να “σπάσει ο πάγος”)**

Μια δραστηριότητα για το “σπάσιμο του πάγου” θα μπορούσε να είναι χρήσιμη για να καλωσορίσει τους/τις συμμετέχοντες/ουσες και να θερμάνει την συζήτηση μεταξύ τους κατά τη διάρκεια των πρώτων εργαστηρίων. Τα παιχνίδια αυτά ποικίλλουν ανάλογα με την κλίμακα και τις ανάγκες των εργαστηρίων απλές ερωτήσεις-απαντήσεις έως περίτεχνα παιχνίδια ρόλων.

[Εδώ](#) μπορείτε να βρείτε παραδείγματα και templates.

Τα μεθοδολογικά βήματα

1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

Παιχνίδια, καλλιτεχνικά μέσα και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αυτό το βήμα:

- **Διάγραμμα Εμπλεκόμενων Φορέων**

Η χαρτογράφηση των εμπλεκόμενων στον σχεδιασμό είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα. Η αναγνώριση όλων των ανθρώπων και ομάδων που επηρεάζονται (άμεσα ή έμμεσα) από το πρόβλημα που αποτελεί το αντικείμενο του συμμετοχικού προγράμματος κρίνεται απαραίτητη. Η επικοινωνία των πληροφοριών στο κοινό και την κοινότητα κατά την εκκίνηση των εργαστηρίων είναι ένα πολύ ουσιαστικό στάδιο το οποίο δεν πρέπει να παραληφθεί. Πολλές φορές λόγω του φόβου ή της δυσπιστίας, ο δισταγμός των ανθρώπων να συμμετάσχουν είναι ένα κοινό φαινόμενο. Η άμεση και έντιμη επικοινωνία των στρατηγικών και των οραμάτων από την πλευρά των διοργανωτών αποτελεί ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο ώστε να εξασφαλίσει την συμμετοχή ολόενα και περισσότερων ατόμων ή ομάδων που επηρεάζονται από το πρόβλημα.

Ο πίνακας συμμετεχόντων είναι ένα απλό αλλά πολύ αποτελεσματικό εργαλείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την καταγραφή όλων των εμπλεκόμενων φορέων και ομάδων.

[Εδώ](#) μπορείτε να βρείτε παραδείγματα και templates.

Τα μεθοδολογικά βήματα

1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

Παιχνίδια, καλλιτεχνικά μέσα και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αυτό το βήμα:

- **Ερωτηματολόγια**

Τα ερωτηματολόγια είναι μια πολύ αποτελεσματική μέθοδος συλλογής πληροφορίας. Κάθε ερωτηματολόγιο πρέπει να συλλέγει κάποιες βασικές πληροφορίες που σχετίζονται με το προφίλ του ατόμου που απαντάει, όμως ταυτόχρονα συνηθίζεται να διατηρείται η ανωνυμία του. Στη συνέχεια δομείται ανάλογα με το αν είναι ανοιχτού ή κλειστού τύπου.

[Εδώ](#) μπορείτε να βρείτε παραδείγματα και templates.

Τα μεθοδολογικά βήματα

1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

Παιχνίδια, καλλιτεχνικά μέσα και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αυτό το βήμα:

- **Δέντρο προβλημάτων/ιδεών**

Υπάρχουν διαφορετικών ειδών δενδρικά διαγράμματα. Το Δενδρικό διάγραμμα προβλημάτων (Problem Tree) αποτελεί μια μέθοδο καταγραφής προβλήματος. Σε αυτή την τεχνική-άσκηση, τα προβλήματα καταγράφονται σε ένα δενδροειδές διάγραμμα. Η ομάδα προμηθεύεται με υλικά όπως χαρτιά και διαφόρων χρωμάτων γραφική ύλη και συγκεντρώνεται γύρω από το σημείο που θα σχεδιαστεί το 'δέντρο των προβλημάτων'. Ο υπεύθυνος για την οργάνωση γνωστοποιεί στην ομάδα το κυρίαρχο πρόβλημα και τα μέλη αφήνονται κάποια λεπτά να σκεφτούν (μέθοδος του brainstorming). Παροτρύνονται να σημειώσουν σε σκόρπιες κάρτες τις σκέψεις τους γύρω από αυτό το πρόβλημα καθώς και αίτια, αποτελέσματα και διάφορα υποπροβλήματα.

Τα μεθοδολογικά βήματα

1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

Παιχνίδια, καλλιτεχνικά μέσα και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αυτό το βήμα:

Σχεδιάζεται σε έναν πίνακα ένα δέντρο, ώστε οι αιτίες να καταγραφούν στις ρίζες του και οι συνέπειες στα κλαδιά. Οι κάρτες ανοίγουν σιγά σιγά και τίθενται υπό συζήτηση για το αν αποτελούν αίτιο ή αποτέλεσμα του προβλήματος και σιγά σιγά αρχίζουν να διασαφηνίζονται και να τοποθετούνται στο δέντρο. Τελικά γίνεται και μία ιεράρχηση των πιο σημαντικών παραγόντων και των συνεπειών. Το δέντρο προτείνεται να μετατραπεί τελικά και σε δενδροειδές διάγραμμα λύσεων (solution tree), όπου θα γίνει η αντίστοιχη διαδικασία ώστε να προταθούν και οι λύσεις σε επόμενο στάδιο. Αντίστοιχα, πολύ αποτελεσματική μέθοδος είναι το δέντρο ιδεών. Σε αυτό το εργαλείο πραγματοποιούνται 3 κύκλοι προτάσεων. Στον πρώτο κύκλο καταγράφονται τα θετικά στοιχεία, στον δεύτερο κύκλο τα αρνητικά και σε έναν τρίτο κύκλο εξωτερικά των 2 προηγούμενων, οι ιδέες. Η συμμετοχική σκέψη έτσι, αποκτά μία συλλογιστική ροή γύρω από το πως από την ανάλυση του προβλήματος δύναται να παραχθεί ο στόχος και η προγραμματική διαμόρφωση των αποτελεσμάτων.

[Εδώ](#) μπορείτε να βρείτε παραδείγματα και templates.

Τα μεθοδολογικά βήματα

1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

Παιχνίδια, καλλιτεχνικά μέσα και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αυτό το βήμα:

- **Ανάλυση SWOT**

Η ανάλυση SWOT είναι ένα εργαλείο που εφαρμόζεται στην ανάλυση αλλά και στην καταγραφή ζητημάτων που σχετίζονται με την χάραξη μιας στρατηγικής. Χρησιμοποιείται ευρέως σε όλο το φάσμα των επιχειρήσεων αλλά και των επιστημονικών κλάδων, καθώς μέσα από αυτήν την μέθοδο η 'χαρτογράφηση' ενός ζητήματος πραγματοποιείται εύκολα, σε βάθος και κυρίως με ευρεία συμμετοχή.

Το αρκτικόλεξο SWOT προκύπτει από τις αγγλικές λέξεις: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats (αντίστοιχα στα ελληνικά: πλεονεκτήματα, αδυναμίες, ευκαιρίες, απειλές).

[Εδώ](#) μπορείτε να βρείτε παραδείγματα και templates.

Τα μεθοδολογικά βήματα

1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

Παιχνίδια, καλλιτεχνικά μέσα και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αυτό το βήμα:

- Συλλογική χαρτογράφηση

Η συλλογική χαρτογράφηση είναι ίσως η σημαντικότερη μέθοδος συλλογής δεδομένων στον συμμετοχικό σχεδιασμό. Στόχος της είναι ο σχεδιασμός του λειτουργικού χώρου από τις/τους εμπλεκόμενες/ους. Πρόκειται για εργαστήρια εμβάθυνσης και σχεδιασμού πάνω σε χάρτες, των επιμέρους θεματικών αξόνων. Χρησιμοποιώντας ως υπόβαθρο έναν χάρτη οι συμμετέχουσες/οντες μπορούν να σημειώσουν, ζητήματα, προτερήματα, ιδέες, προτιμήσεις και συναισθήματα που αφορούν τον δημόσιο χώρο. Στην εποχή του social distancing η συλλογική χαρτογράφηση μπορεί να πραγματοποιηθεί και μέσω ηλεκτρονικών εργαλείων. Επιπλέον ενδιαφέρουσα κατηγορία είναι αυτής της αισθητηριακής χαρτογράφησης όπου οι συμμετέχουσες/οντες αξιολογούν διάφορα σημεία της πόλης με κριτήρια τις αισθήσεις τους και κατηγοριοποιώντας το ως κάτι θετικό ή αρνητικό.

[Εδώ](#) μπορείτε να βρείτε παραδείγματα και templates.

Τα μεθοδολογικά βήματα

1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

Παιχνίδια, καλλιτεχνικά μέσα και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αυτό το βήμα:

- **Νοητικοί χάρτες**

Ως Νοητικούς Χάρτες μπορούμε να βρούμε στην βιβλιογραφία δύο διαφορετικές μεταξύ τους μεθόδους:

α) Χαρτογράφηση ιδεών (Mind map). Η ομάδα αφού αφεθεί να σκεφτεί και να καταγράψει σκέψεις, έπειτα από συζήτηση, στη μέση ενός χαρτιού καταγράφει την βασική ιδέα του οράματος μέσα σε ένα κλειστό σχήμα. Σιγά σιγά, οι πιο συγκεκριμένες ιδέες που έχουν παραχθεί αποτυπώνονται σε άλλα κλειστά σχήματα, συναρτější της κεντρικής ιδέας, και διατάσσονται γύρω της. Έτσι σιγά σιγά ιεραρχείται το ποια είναι η οραματική πρόταση, ποιοι οι επιμέρους στόχοι και ποια τα ενδεχόμενα αποτελέσματα.

Τα μεθοδολογικά βήματα

1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

Παιχνίδια, καλλιτεχνικά μέσα και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αυτό το βήμα:

- **Νοητικοί χάρτες**

β) Mental Map. Η σχεδιαστική αυτή τεχνική είναι απλή ωστόσο μπορεί να δώσει πολύ ενδιαφέροντα ποιοτικά δεδομένα. Δίνεται στις συμμετέχουσες/οντες ένα κομμάτι λευκό χαρτί και τους ζητείται να 'σχεδιάσουν' με σκίτσα, λέξεις διαγράμματα, π.χ. το πως αντιλαμβάνονται τον χώρο, την γειτονιά ή την περιοχή τους. Φυσικά τους ξεκαθαρίζεται πως δεν παίζει κανένα ρόλο αν μπορούν ή όχι να σχεδιάσουν επιτυχημένα και ρεαλιστικά αλλά ότι το μόνο που μετράει είναι να αποτυπώσουν με τον πολύ προσωπικό τους τρόπο το πως αντιλαμβάνονται τον χώρο. Αυτός ο τρόπος βοηθάει στο να ξανασκεφτούν, να οργανώσουν στο μυαλό τους και να ιεραρχήσουν τη σημασία των στοιχείων που συνθέτουν τον δημόσιο χώρο, ώστε να καταφέρουν να τα αποτυπώσουν. Η μέθοδος αυτή προσφέρει στην ομάδα συμμετοχικού σχεδιασμού δεδομένα που έρχονται αδιαμεσολάβητα χωρίς να έχουν επηρεαστεί από την ομάδα. Είναι ιδανική τεχνική πριν το brainstorming (συζήτηση ανταλλαγής ιδεών).

[Εδώ](#) μπορείτε να βρείτε παραδείγματα και templates.

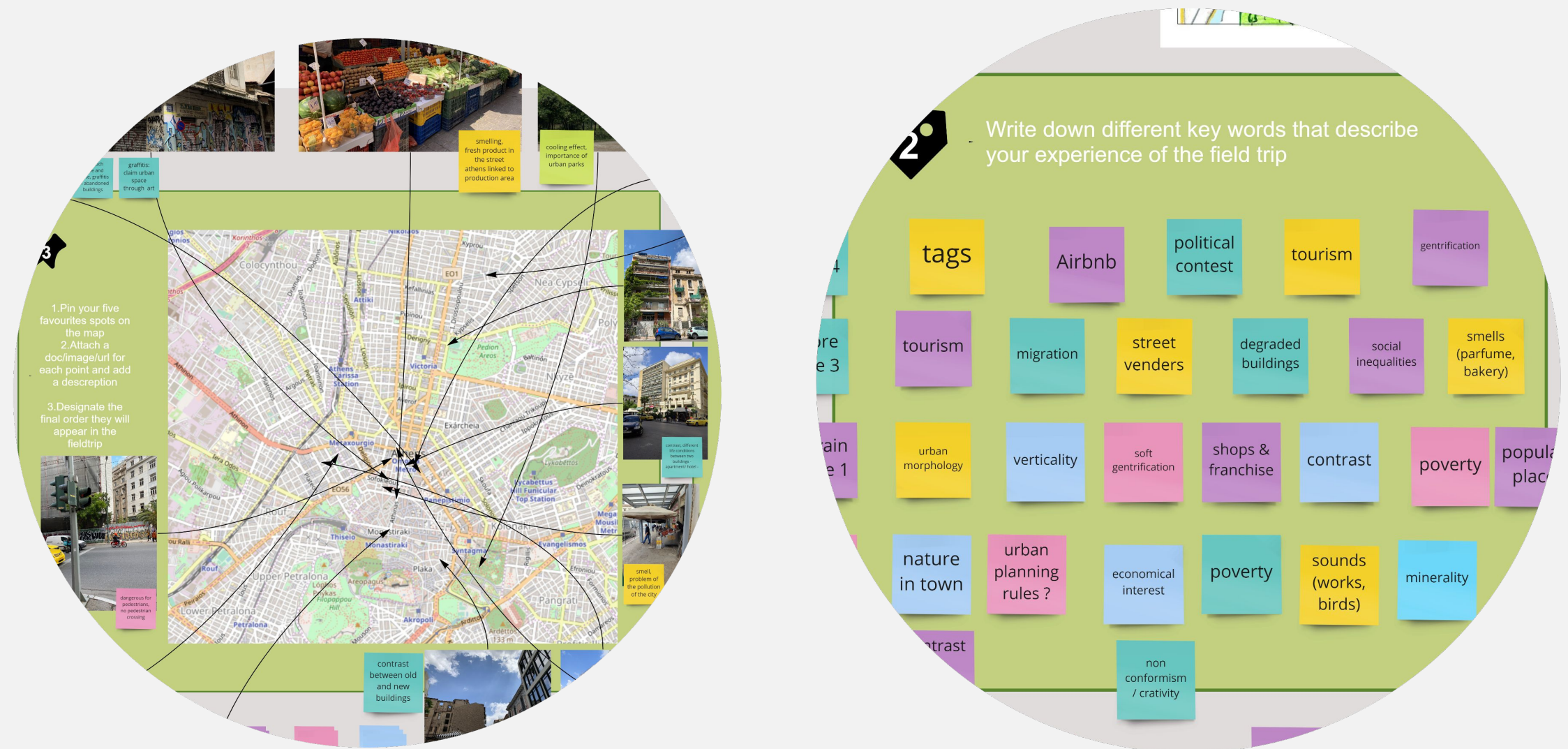
Τα μεθοδολογικά βήματα

Παραδείγματα

1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

Συμμετοχικός περίπατος και χαρτογράφηση στο κέντρο της Αθήνας, στο Miro
Έργο: V-Global Erasmus +
Έτος: 2022

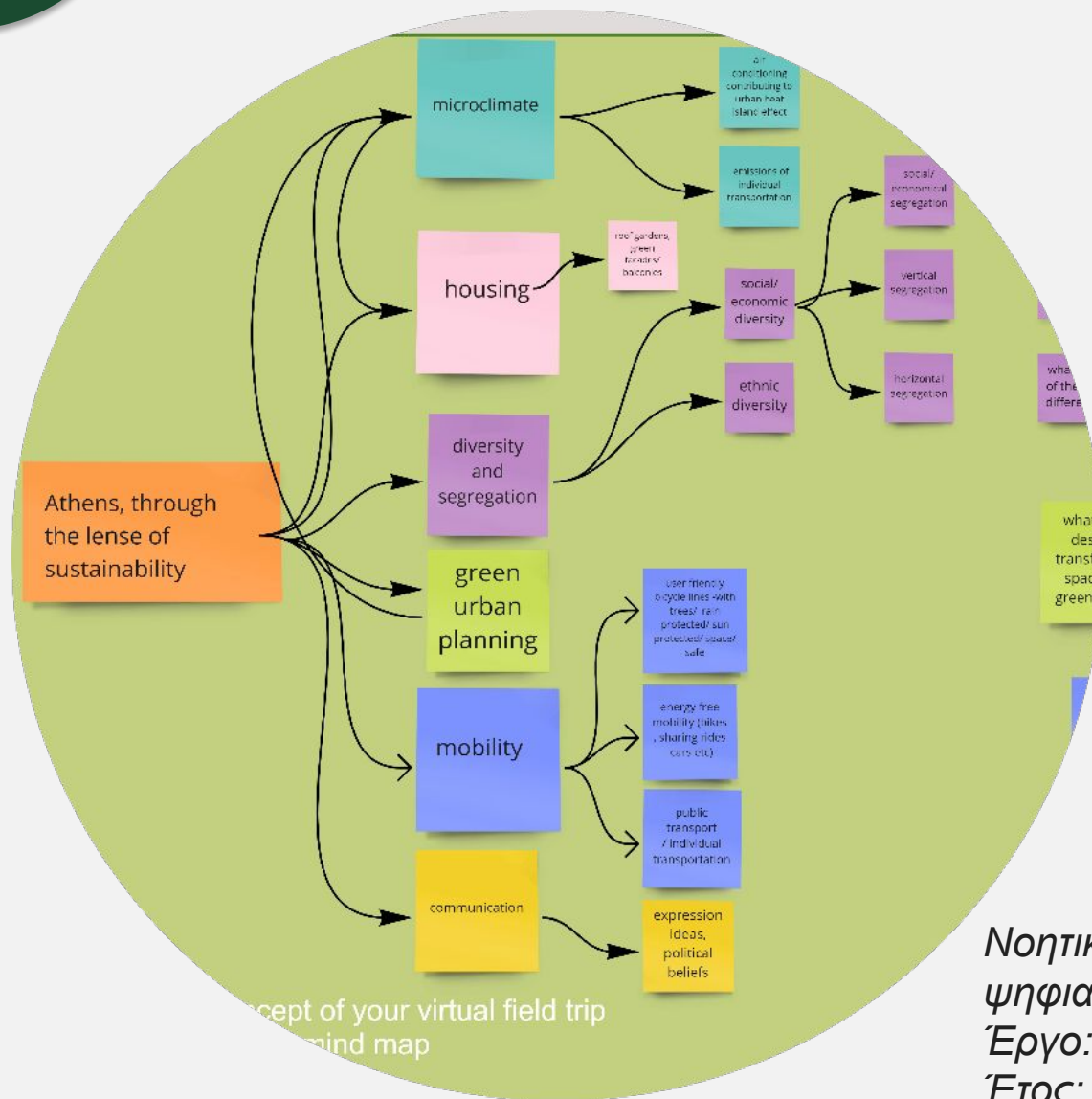

Τα μεθοδολογικά βήματα

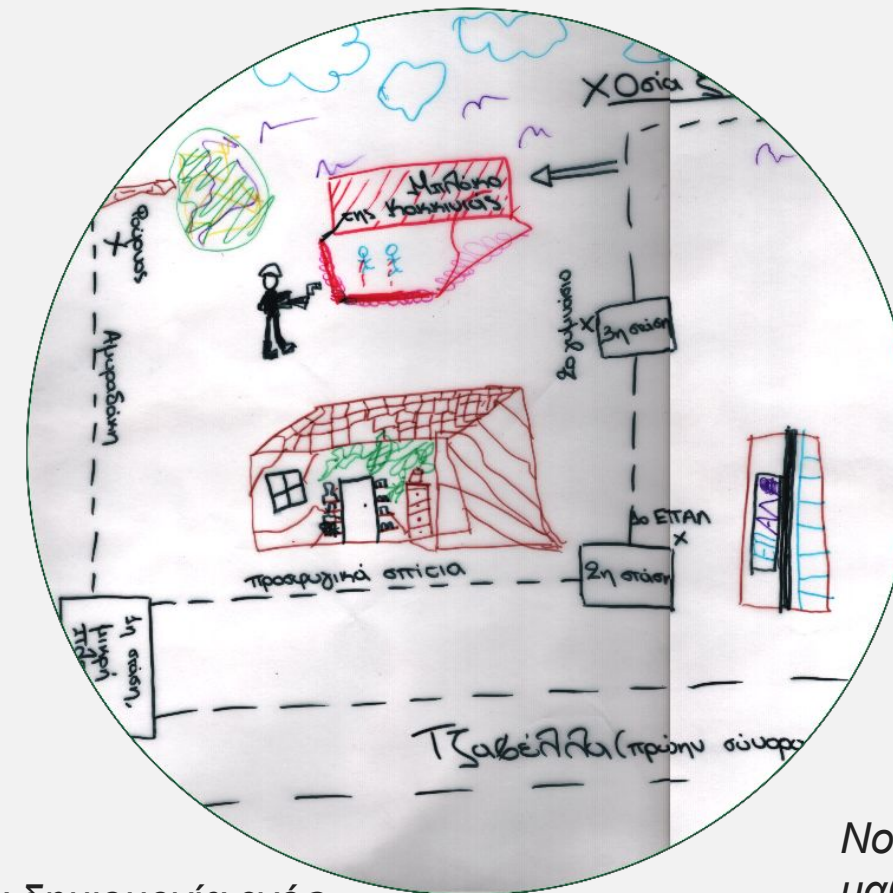
Παραδείγματα

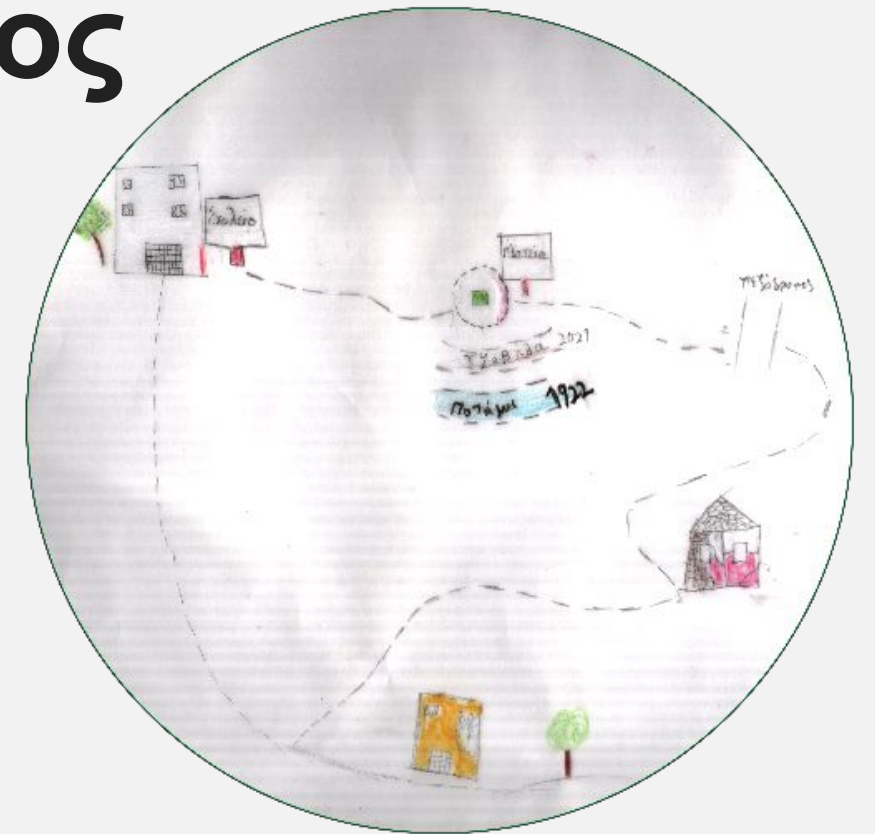
1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

Νοητικός χάρτης με στόχο την δημιουργία ενός ψηφιακού περιπάτου στην Αθήνα
Έργο: V-Global Erasmus +
Έτος: 2022

Νοητικοί χάρτες έπαιτα από περίπατο με τους/τις μαθητές/τριες του 2ου Λυκείου και 2ου Δημοτικού στην Νίκαια
Έργο: 100 Memories
Έτος: 2022

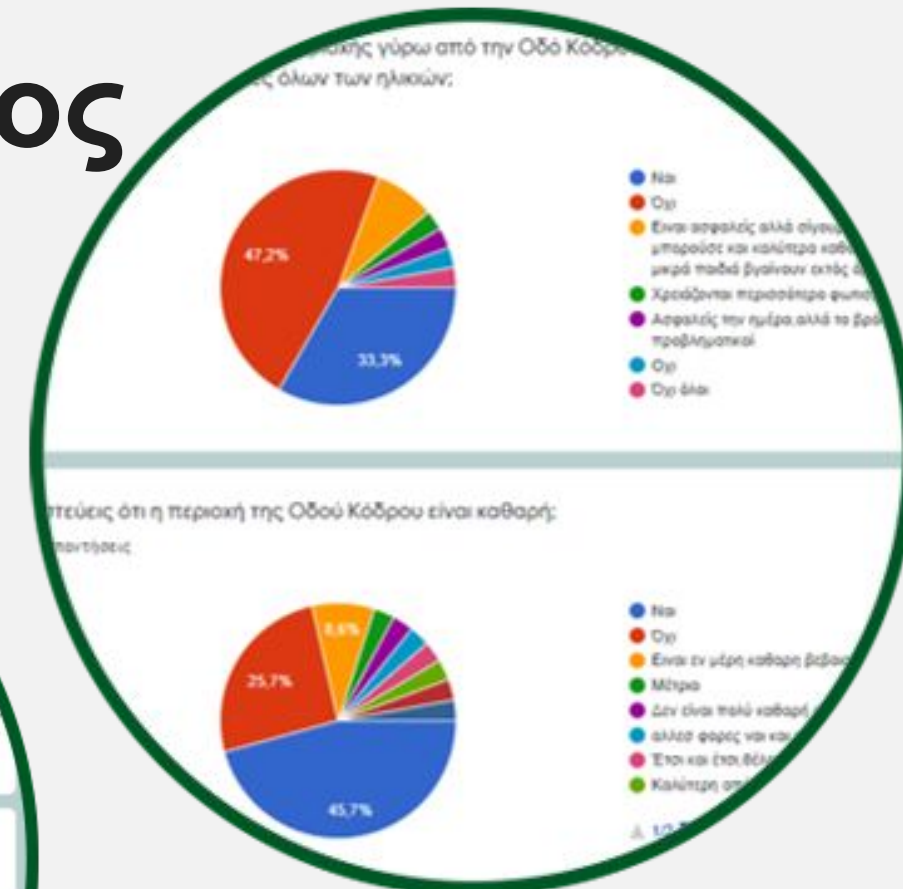
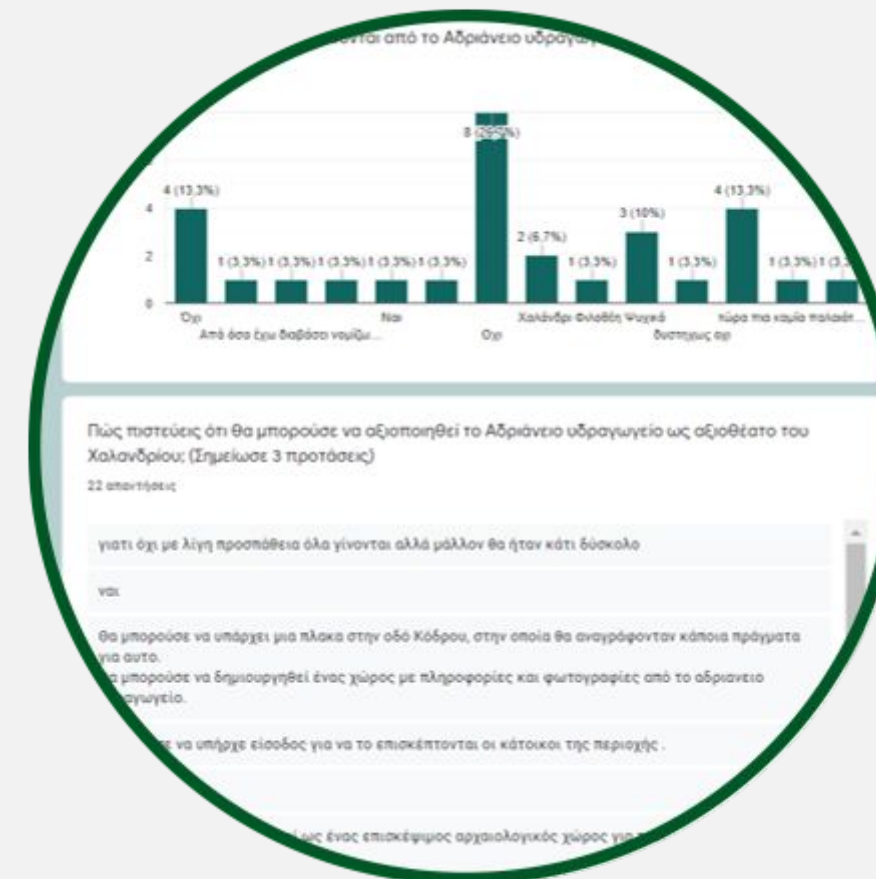
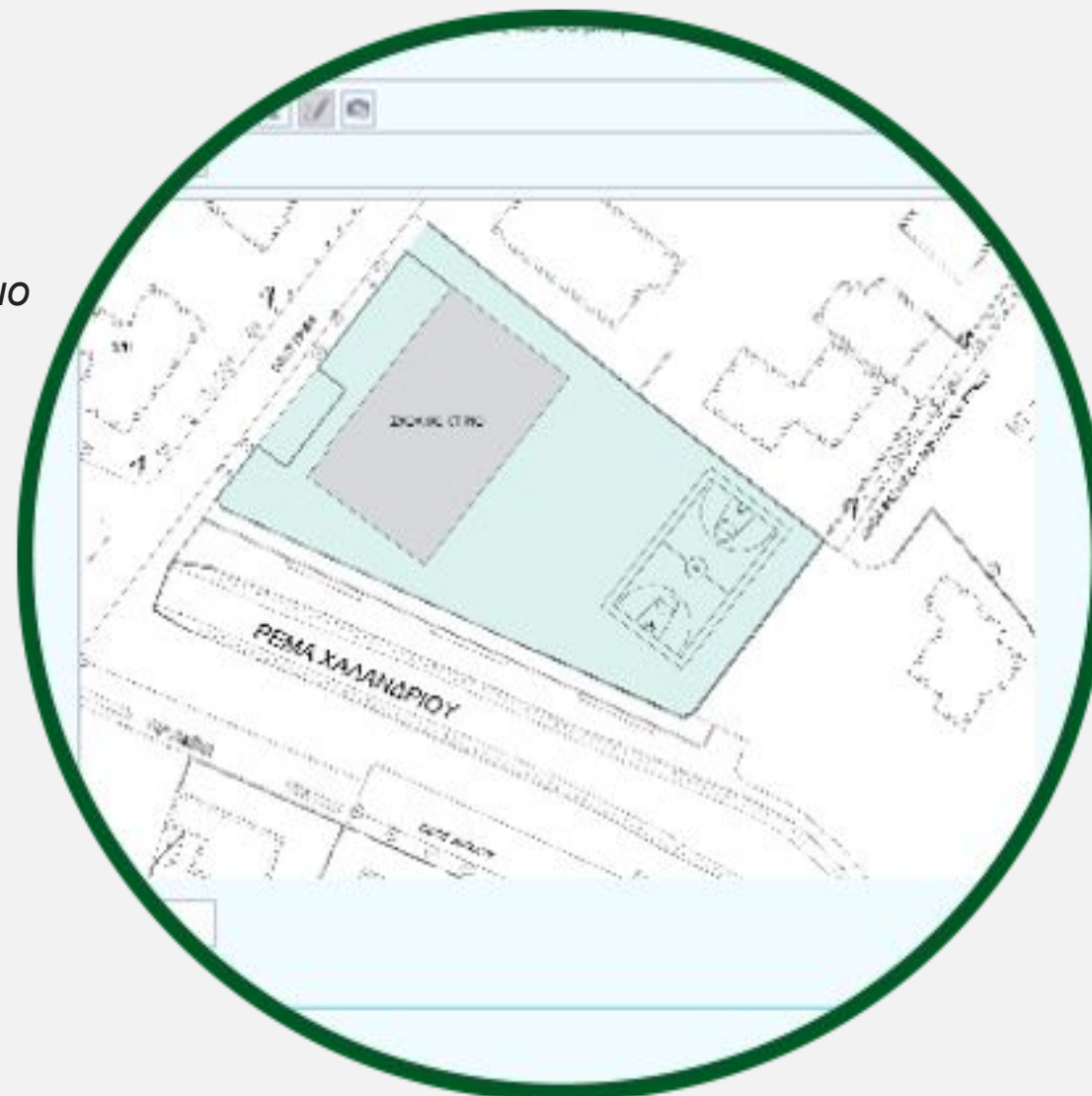
Τα μεθοδολογικά βήματα

Παραδείγματα

1. Συμμετοχική χαρτογράφηση και αναγνώριση του χώρου/ προβλήματος

Χωρικό ερωτηματολόγιο στο Jot Form, με αντικείμενο τον σχεδιασμό μιας σχολικής αυλής η οποία θα ενσωματώνει το Αδριάνειο Υδραγωγείο ως ένα πολιτιστικό και περιβαλλοντικό κοινό στο Χαλάνδρι.
Έργο: Cultural H.ID.RA.N.T., UIA
Έργο: :2021

Τα μεθοδολογικά βήματα

Step
2

2. Συσχεδιασμός προτάσεων και ιδεών

Χωρικός σχεδιασμός. Διαμόρφωση σχεδιαστικών επιλύσεων

Κατά την έκφραση της σχέσης κάποιου με την περιοχή, μπορεί να προκύψουν ιδέες για παρεμβάσεις. Σε αυτό το στάδιο οι συμμετέχοντες/ουσες μπορούν να ξεκινήσουν τον σχεδιασμό του μελλοντικού χώρου, έχοντας στο νου τους να προσπαθήσουν να βρουν λύσεις για τα προβλήματα που έχουν εντοπίσει κατά την πρώτη φάση. Αυτό το σημείο μπορεί να γίνει πολύ πολύπλοκο γιατί η ομάδα πρέπει να έχει στον νου της τις διαφορετικές προσεγγίσεις, όλα τα προβλήματα που αναγνωρίστηκαν, καθώς και το συλλογικό όραμα για την εν λόγω περιοχή. Πρέπει να συνθέσουν όλα αυτά τα στοιχεία για να βρουν μια ικανοποιητική πρόταση.

Τα τελικά αποτελέσματα που παράγονται από την ομάδα, μπορούν να ποικίλλουν από αρχιτεκτονικά σχέδια, πολιτιστικά προϊόντα, σχεδιαστικές ιδέες ή επικοινωνιακό υλικό, τα οποία οδηγούν στην χάραξη της τελικής στρατηγικής η οποία θα παρουσιαστεί στο κοινό και θα τεθεί υπό διαβούλευση στο επόμενο στάδιο.

Τα μεθοδολογικά βήματα

2. Συσχεδιασμός προτάσεων και ιδεών

Παιχνίδια, καλλιτεχνικά μέσα και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αυτό το βήμα:

- Πλατφόρμα συμμετοχικού σχεδιασμού

ppGIS: Μοναδικό στη σύλληψη σύστημα εφαρμογής συμμετοχικού σχεδιασμού, παρουσιάζοντας καινοτόμα χαρακτηριστικά. Η πλατφόρμα παρέχει τα εργαλεία, τις γνώσεις και τα βήματα για ισότιμη και ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών και των χρηστών. Τα προτεινόμενα έργα και δράσεις που τίθενται από τον φορέα επικοινωνούνται στους χρήστες μέσω στοχευμένης και δομημένης καμπάνιας επικοινωνίας, ώστε να εξασφαλιστεί η αυξημένη συμμετοχή των ομάδων στόχων. Υποστηρίζει διαδικασίες ανάλυσης και επιλογής κατάλληλων σχεδιαστικών λύσεων, προτάσεων, ιδεών. Μέσω αλγορίθμων πολυκριτηριακής ανάλυσης γίνεται η προτεραιοποίηση των παρεμβάσεων, αλλά και του βάρους της γνώμης των συμμετεχόντων. οι οποίοι/ες καλούνται να συμμετάσχουν σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.

[Εδώ](#) μπορείτε να βρείτε παραδείγματα και templates.

Τα μεθοδολογικά βήματα

2. Συσχεδιασμός προτάσεων και ιδεών

Παιχνίδια, καλλιτεχνικά μέσα και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αυτό το βήμα:

- Σχέδια, σκίτσα, collages, Ψηφιακή απεικόνιση των τελικών προτάσεων

Στη φάση του κύριου βήματος της δημιουργίας των τελικών επιλύσεων, διαφορετικά χαρτογραφικά υπόβαθρα και σχέδια μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βάση για να ξεκινήσουν οι συμμετέχοντες/ουσες να συνθέτουν τις ιδέες τους.

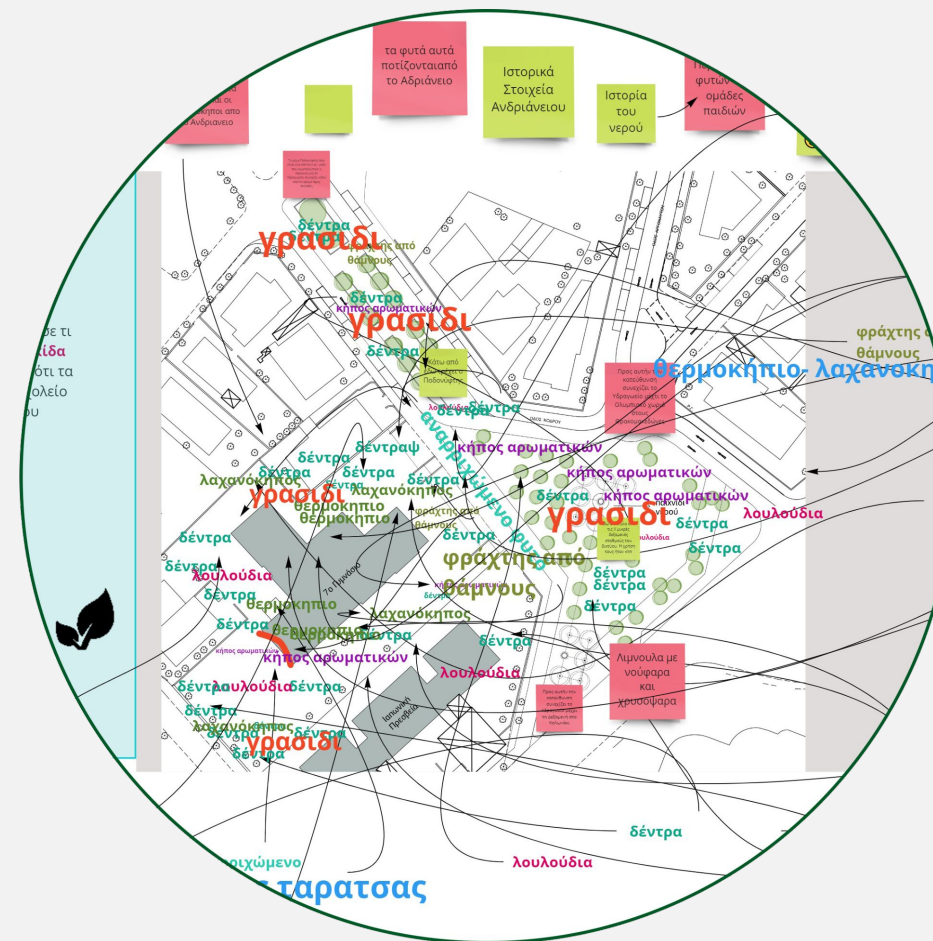
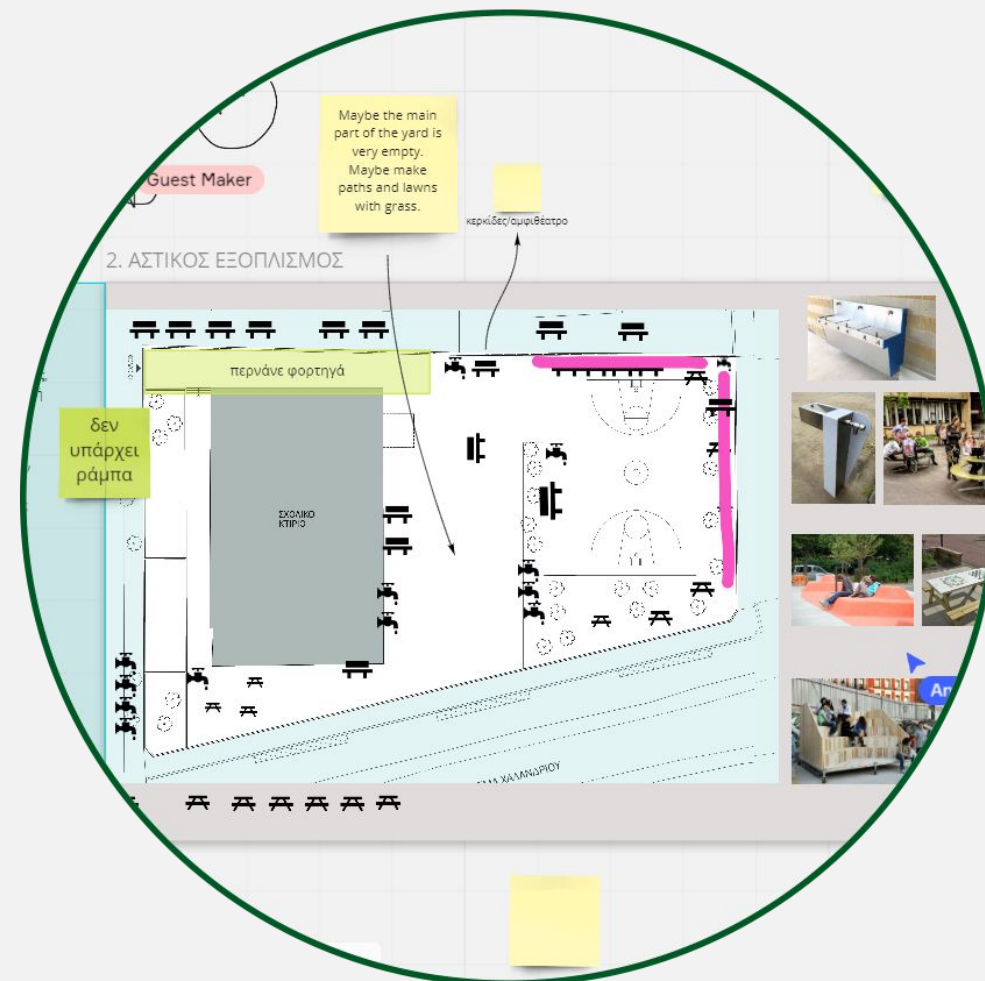
Η τελική πρόταση μπορεί να έχει τη μορφή σχεδίων, κολάζ, αρχείων πολυμέσων, ψηφιακής αναπαράστασης, αφήγησης, δοκιμίων ή οποιασδήποτε καλλιτεχνικής μορφή που μπορεί να περιγράψει καλύτερα την κύρια ιδέα.

Τα μεθοδολογικά βήματα

Παραδείγματα

2. Συσχεδιασμός προτάσεων και ιδεών

Οι μαθητές/τριες του 6ου Γυμνασίου Χαλανδρίου
σχεδιάζουν την σχολική τους αυλή στο Miro.
Έργο: Cultural H.ID.RA.N.T., UIA
Έτος: 2021

Τα μεθοδολογικά βήματα

Παραδείγματα

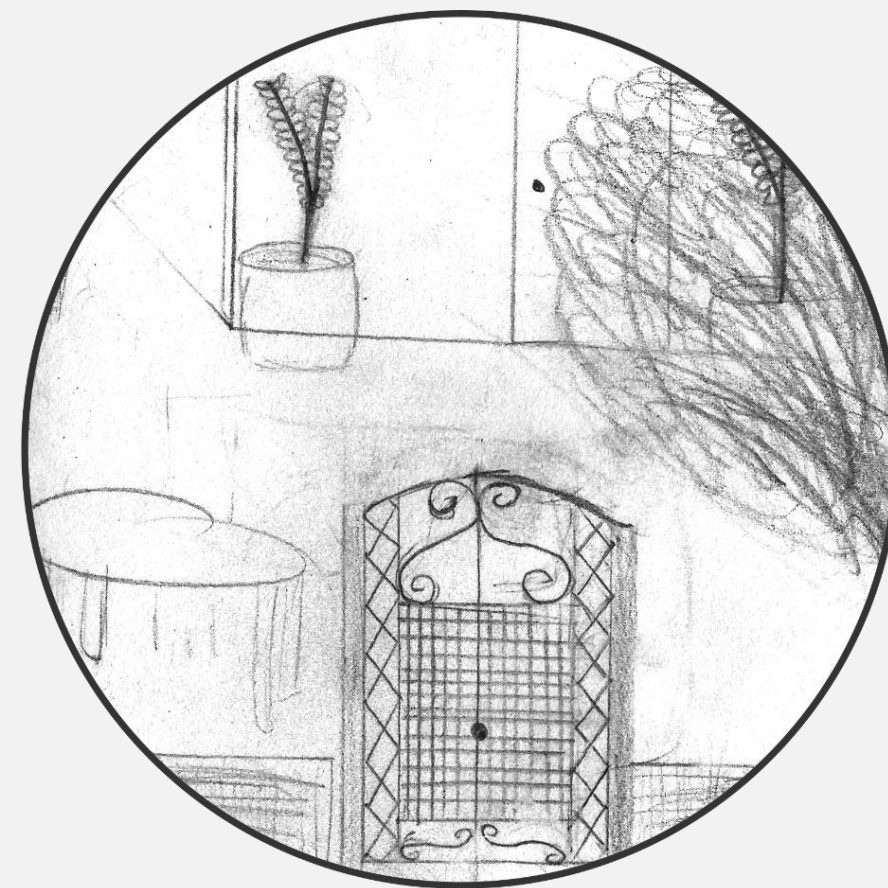
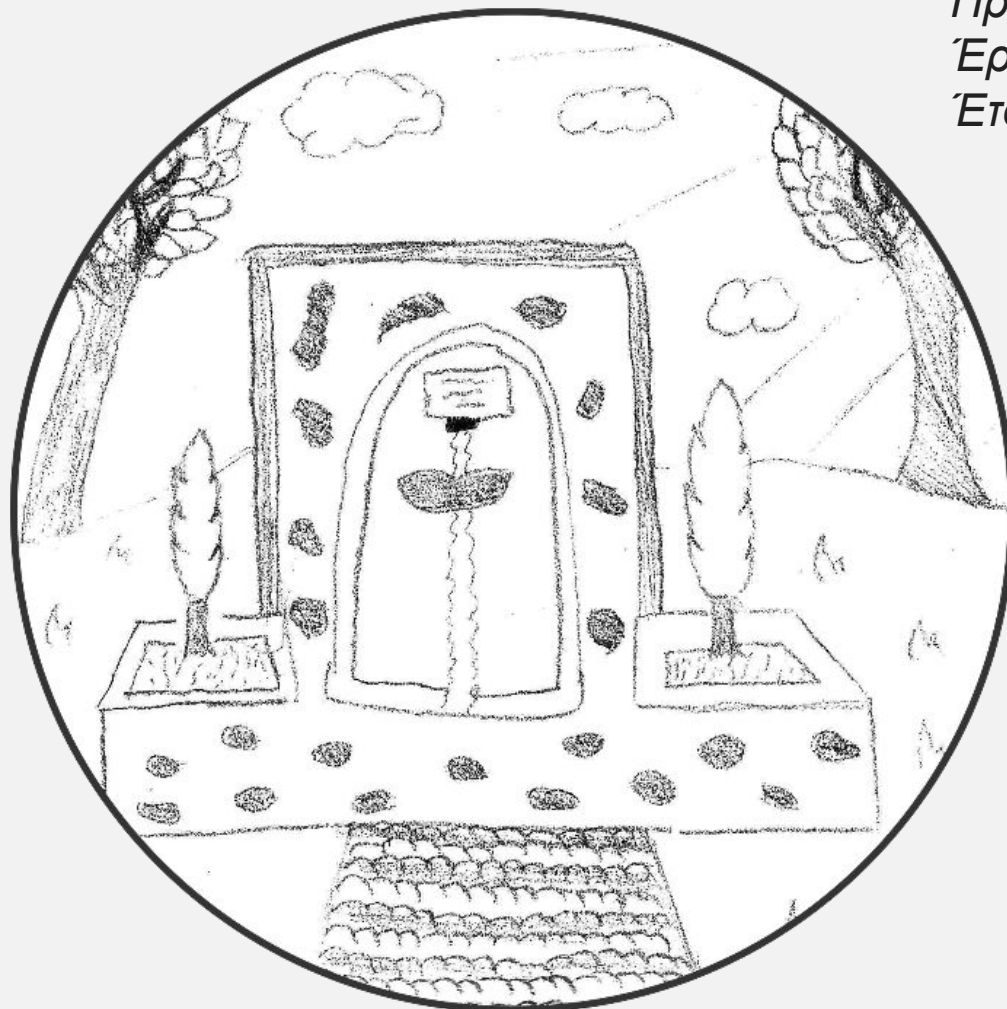
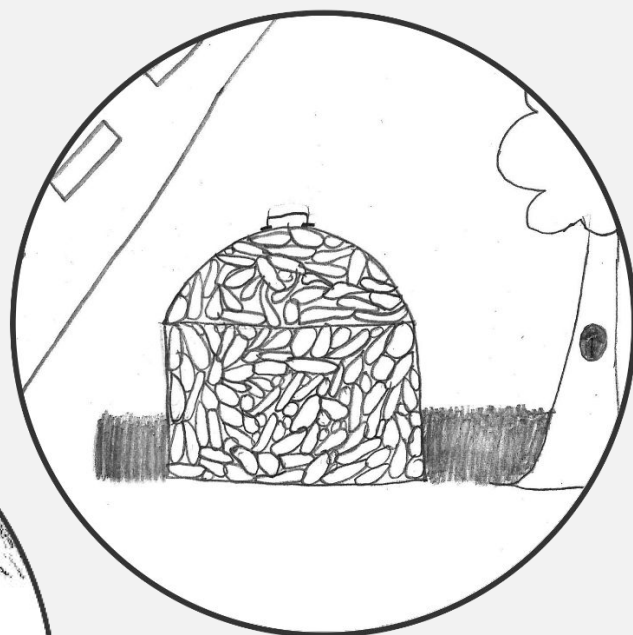
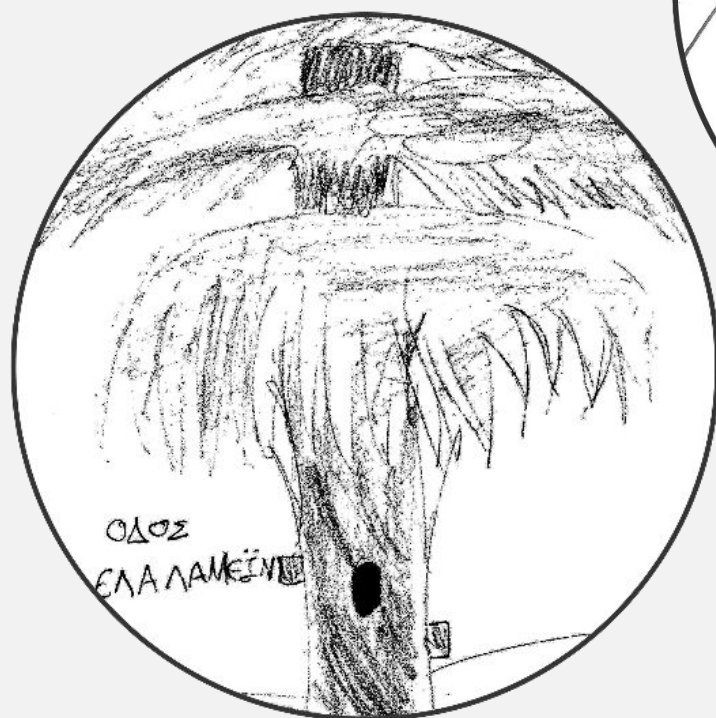
2. Συσχεδιασμός προτάσεων και ιδεών

Οι μαθητές/τριες του 3ου Γυμνασίου Χαλανδρίου δημιουργούν ένα περιηγητικό άλμπουμ με σκίτσα που δημιούργησαν κατά την διάρκεια συμμετοχικού περιπάτου στην γειτονιά τους με θέμα το Αδριάνειο Υδραγωγείο, τη φύση και το νερό.

Πρόγραμμα: Οι Flâneurs του νερού

Έργο: Cultural H.ID.RA.N.T., UIA

Έτος: 2022

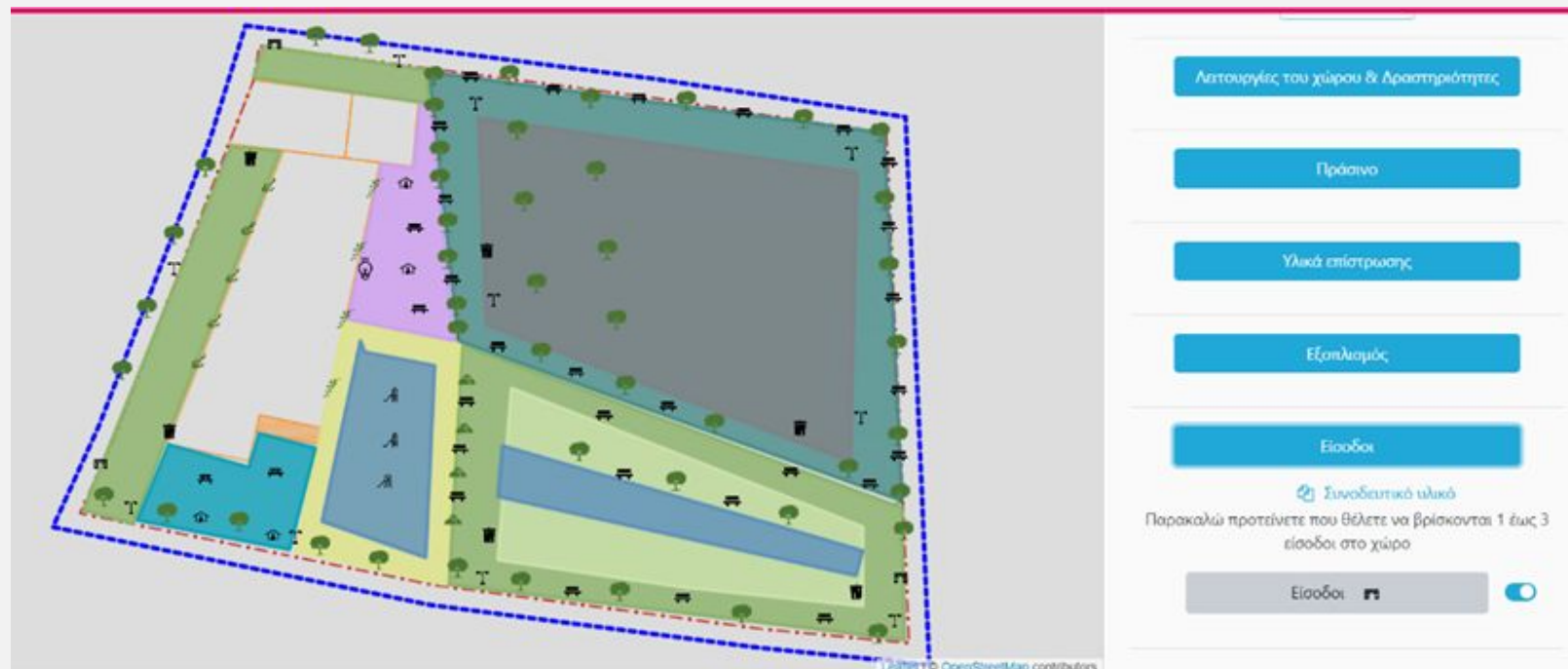
Τα μεθοδολογικά βήματα

Παραδείγματα

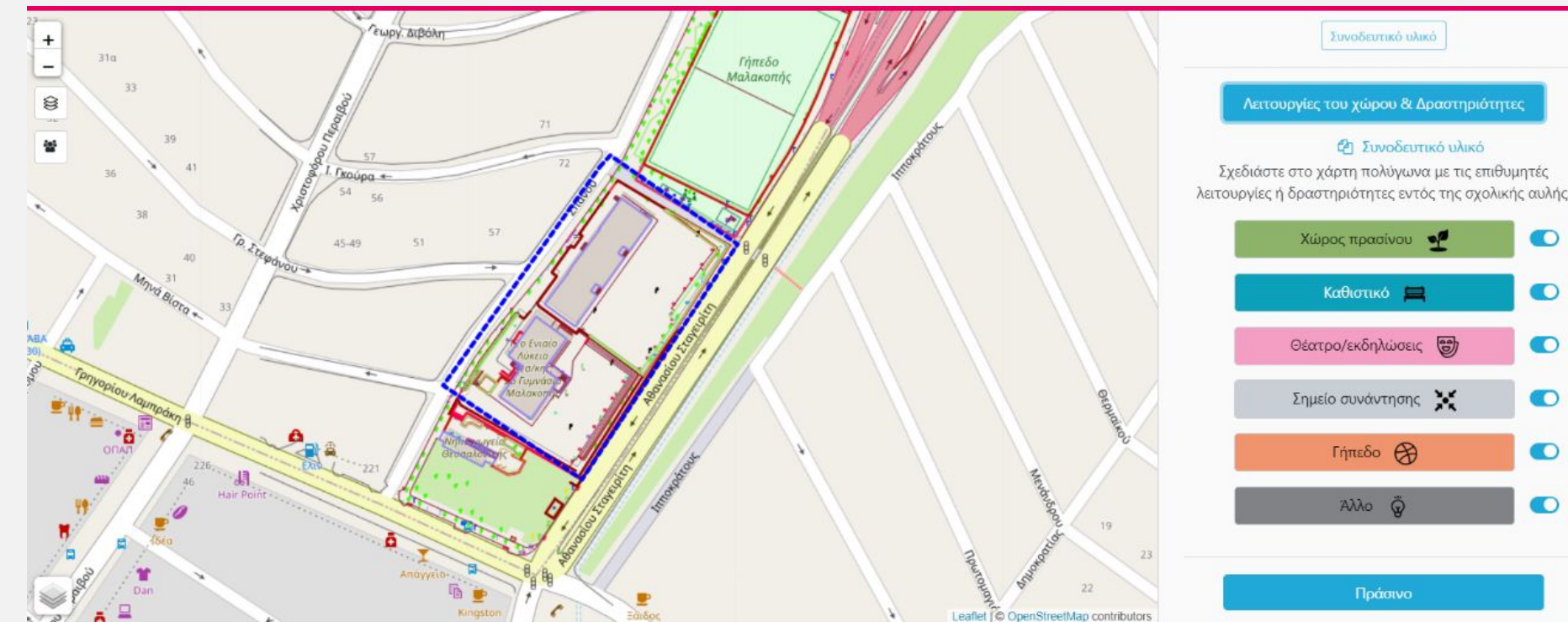

2. Συσχεδιασμός προτάσεων και ιδεών

Πιλοτική εφαρμογή σε πλατφόρμα συμμετοχικού σχεδιασμού, με θέμα τον σχεδιασμό σχολικής αυλής στη Θεσσαλονίκη
Έργο: ppCITY
Έτος: 2018-2020

Πιλοτική εφαρμογή σε πλατφόρμα συμμετοχικού σχεδιασμού, με θέμα τον σχεδιασμό σχολικής αυλής στη Θεσσαλονίκη
Έργο: ppCITY
Έτος: 2018-2020

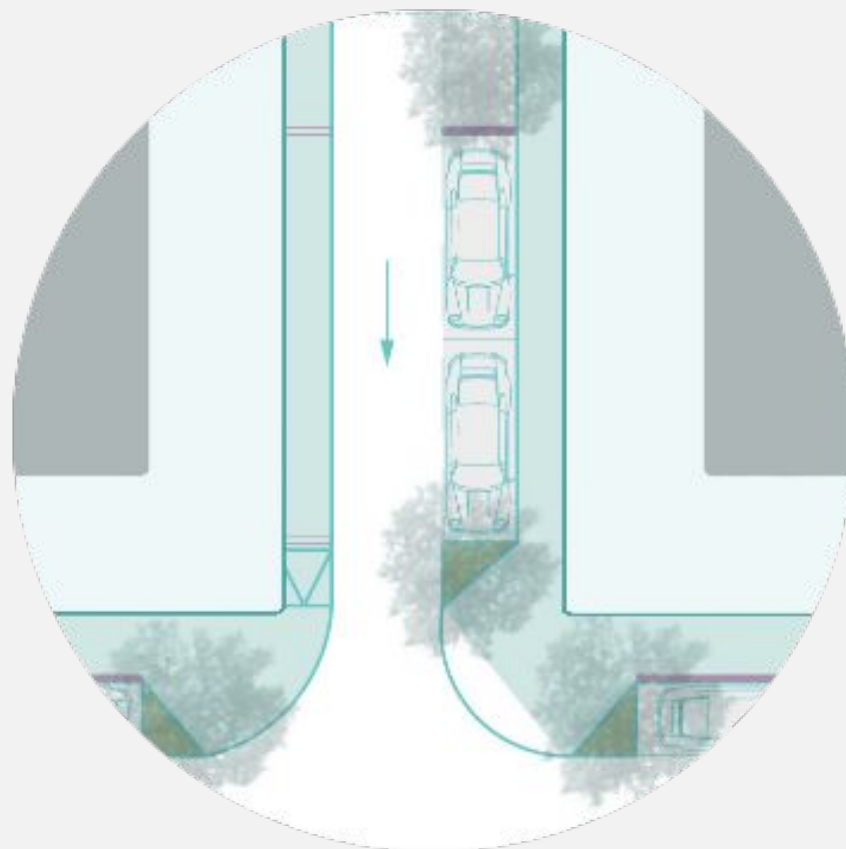
Τα μεθοδολογικά βήματα

Παραδείγματα

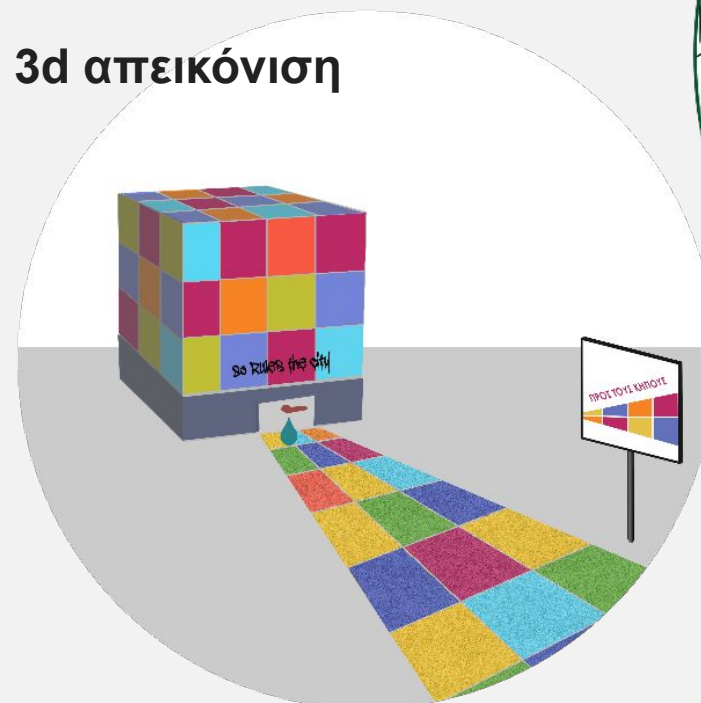
2. Συσχεδιασμός προτάσεων και ιδεών

Διαφορετικά παραδείγματα απεικόνισης και ψηφιοποίησης
τελικών αποτελεσμάτων και ιδεών

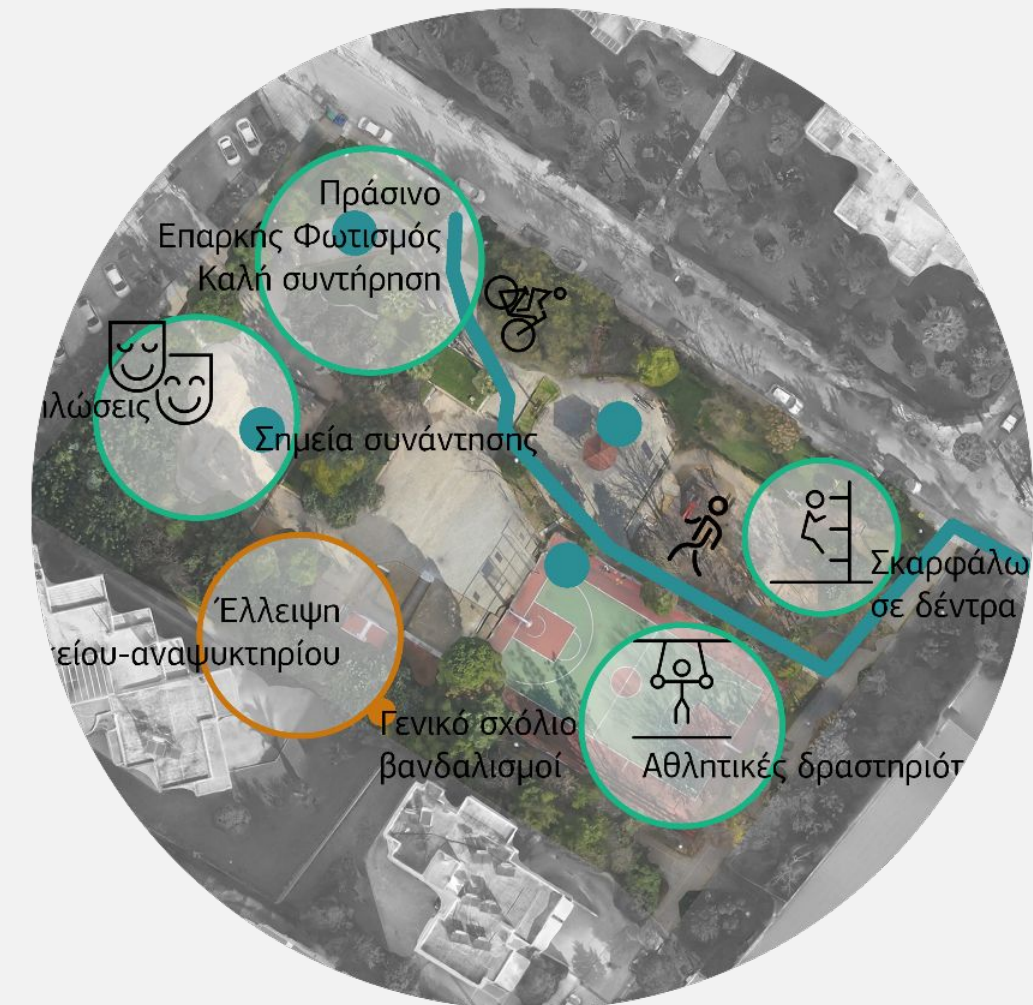
Κατόψεις και
σχέδια

3d απεικόνιση

Σκίτσα

Χάρτες

Τα μεθοδολογικά βήματα

Παραδείγματα

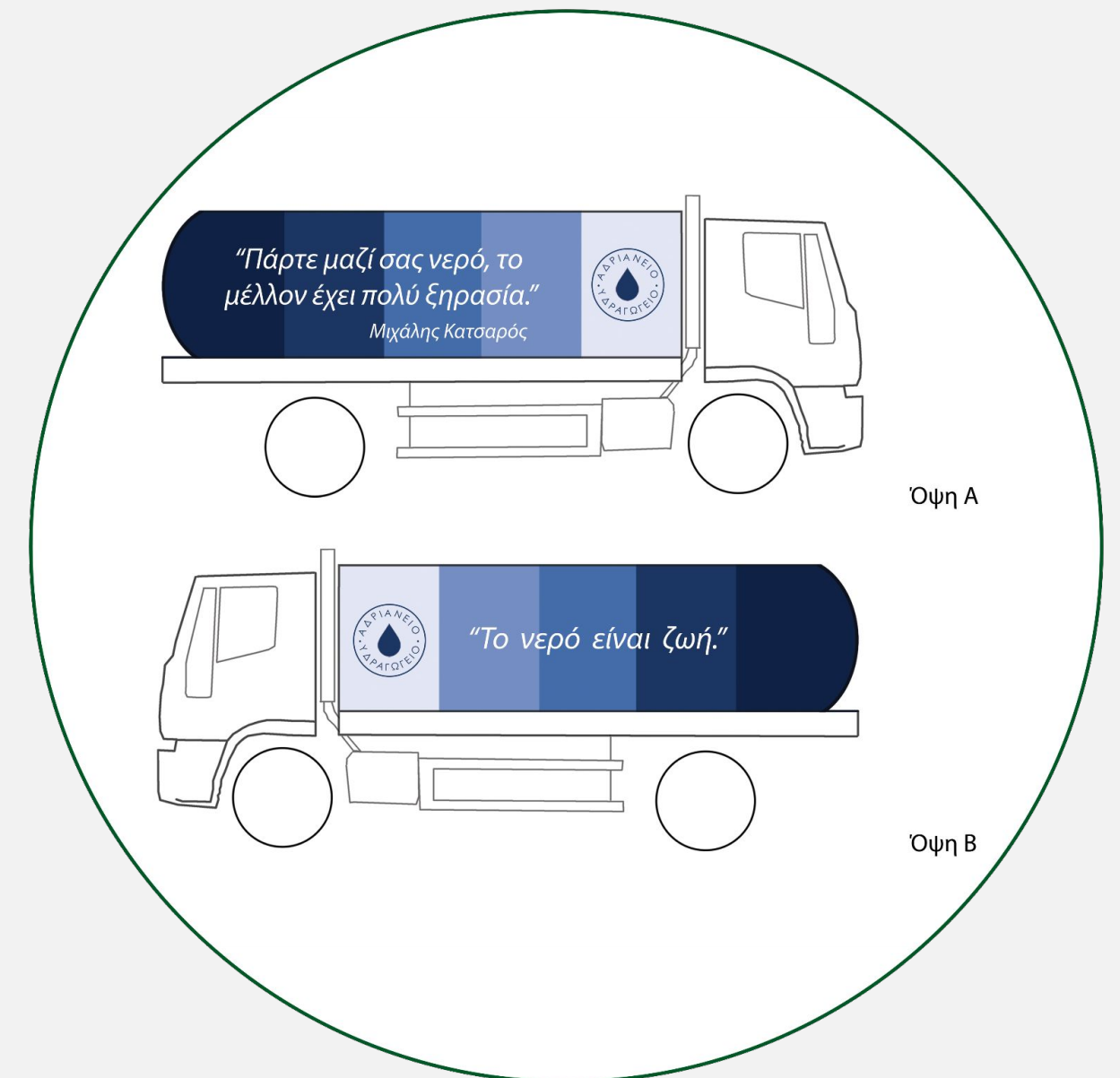
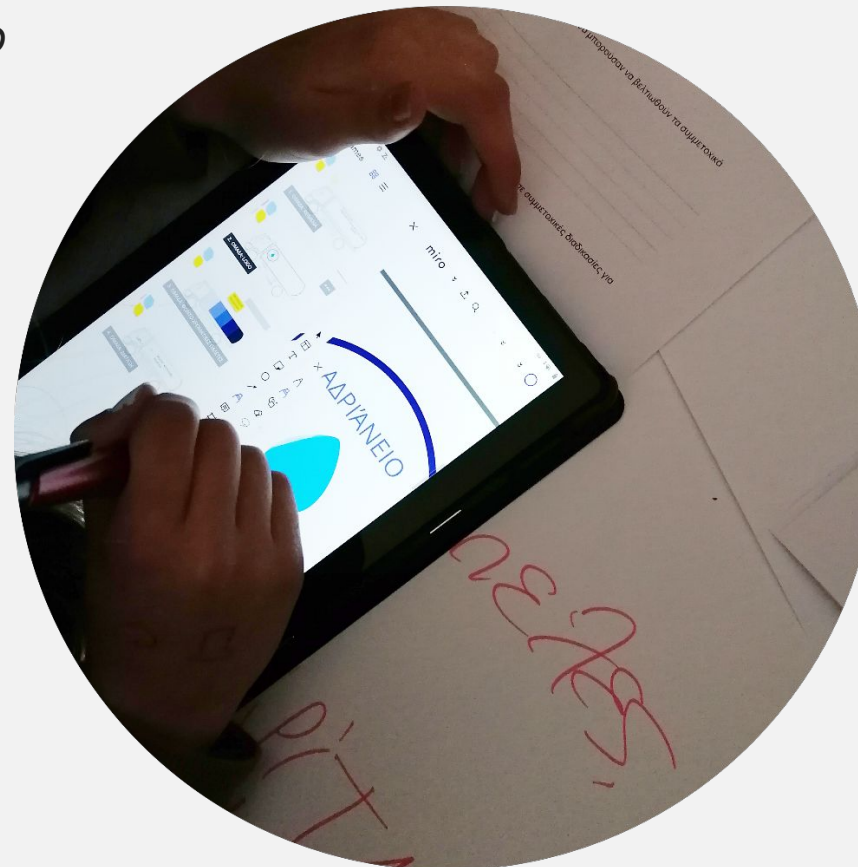
2. Συσχεδιασμός προτάσεων και ιδεών

Διαφορετικά παραδείγματα απεικόνισης και ψηφιοποίησης τελικών αποτελεσμάτων και ιδεών

Οι μαθητές/τριες του 8ου Γυμνασίου Χαλανδρίου σχεδιάζουν το γραφιστικό κομμάτι των υδροφόρων του δήμου, οι οποίες θα μεταφέρουν νερό από το Αδριάνειο Υδραγωγείο για να ποτίζουν το πράσινο στην γειτονιά. Τα σχέδια υλοποιήθηκαν στο χέρι και ψηφιοποιήθηκαν στο Miro.

Έργο: Cultural H.ID.RA.N.T., UIA

Έτος: 2022

Τα μεθοδολογικά βήματα

Step
3

3. Τελική διαβούλευση και επικοινωνία στην κοινότητα

Στο τέλος του έργου υπάρχει μια πολύ σημαντική φάση για όλους τους εμπλεκόμενους. Οι στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης είναι κατά κύριο λόγο οι παρακάτω:

- Διαβούλευση πάνω στα τελικά αποτελέσματα που προέκυψαν από τα εργαστήρια.
- Ορισμός του μέλλοντος του έργου. Ένα πολύ σημαντικό μέρος της διαχείρισης ενός πλάνου συμμετοχικού σχεδιασμού είναι η διαχείριση των προσδοκιών των συμμετεχόντων. Είναι λοιπόν πολύ σημαντικό να ξεκαθαριστεί ποιο θα είναι το μέλλον του έργου. Σε αυτό το σημείο η ομάδα μπορεί να σκεφτεί τρόπους για να συνεχίσει να έχει σχέση με την περιοχή ή με την παρέμβαση που προτείνεται, αλλά αυτό θα πρέπει να γίνει σε ένα ρεαλιστικό πλαίσιο.
- Εορτασμός. Σημαντικό μέρος του έργου είναι επίσης ο εορτασμός. Η συμμετοχή αφορά -μεταξύ άλλων- την κοινωνική αλληλεπίδραση και τη δημιουργία δεσμών μεταξύ των συμμετεχόντων και των άλλων εταίρων. Δεν πρέπει λοιπόν να ξεχνάμε να ολοκληρώνουμε ένα έργο συμμετοχικού σχεδιασμού κοινοποιώντας τα αποτελέσματά του και εορτάζοντας τα κοινά επιτεύγματά μας.

Τα μεθοδολογικά βήματα

3. Τελική διαβούλευση και επικοινωνία στην κοινότητα

Παιχνίδια, καλλιτεχνικά μέσα και εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αυτό το βήμα:

- Καμπάνιες ψηφοφορίας
- Διαδραστικά παιχνίδια και δραστηριότητες στην κοινότητα. Βρές [εδώ](#) περισσότερα παραδείγματα
- Δημιουργία συμμετοχικής επικοινωνιακής καμπάνιας στη γειτονιά.
- Φεστιβάλ και εορτασμοί σε επίπεδο γειτονιάς.

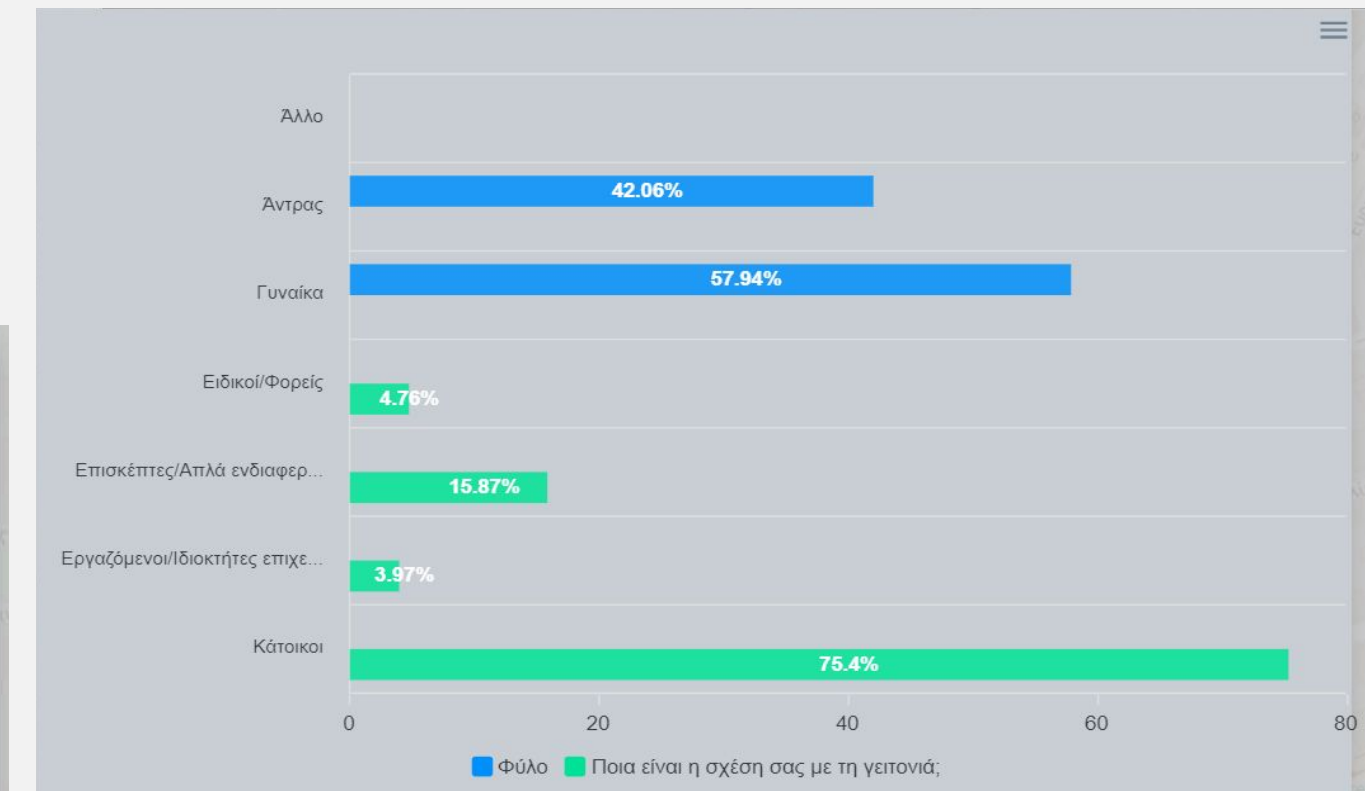
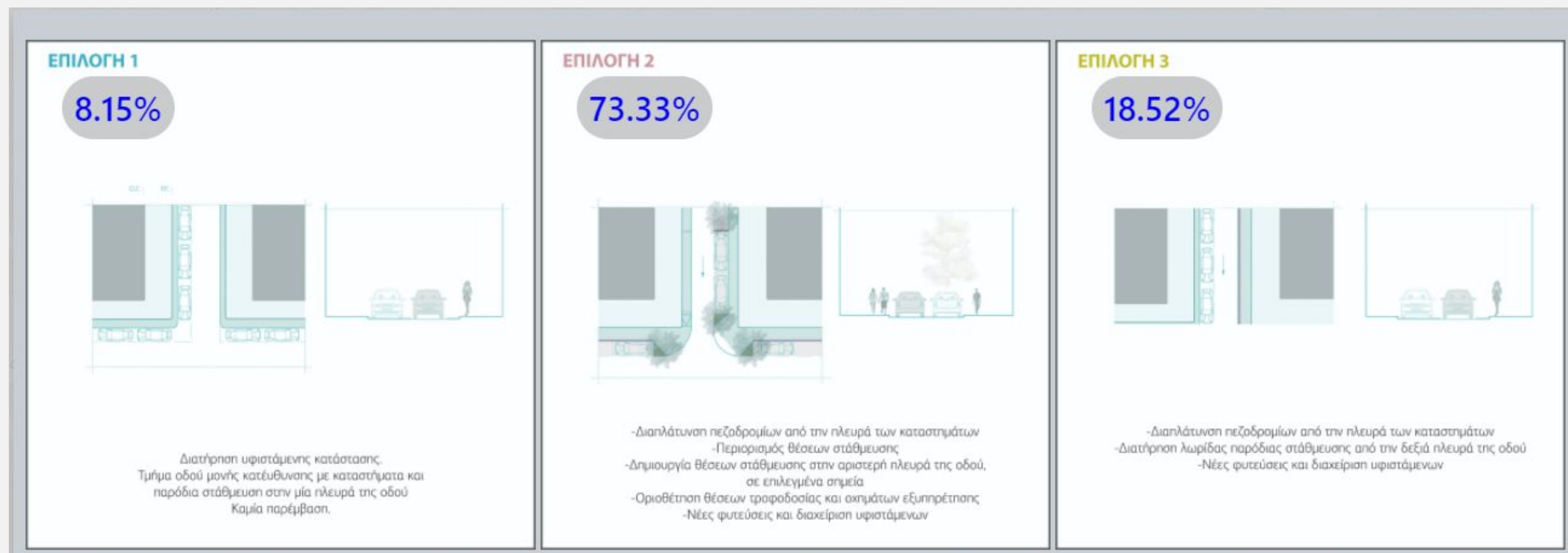
Τα μεθοδολογικά βήματα

Παραδείγματα

3. Τελική διαβούλευση και επικοινωνία στην κοινότητα

Συμμετοχικά εργαστήρια με πολίτες στο Χαλάνδρι, με σκοπό την ανάπτυξη κεντρικού δρόμου στην γειτονιά. Ψηφοφορία των τελικών επιλύσεων μέσω την πλατφόρμας συμμετοχικού σχεδιασμού.
Έτος: 2020

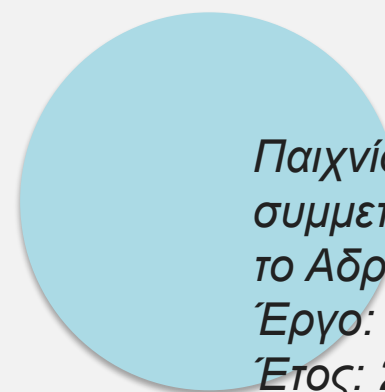
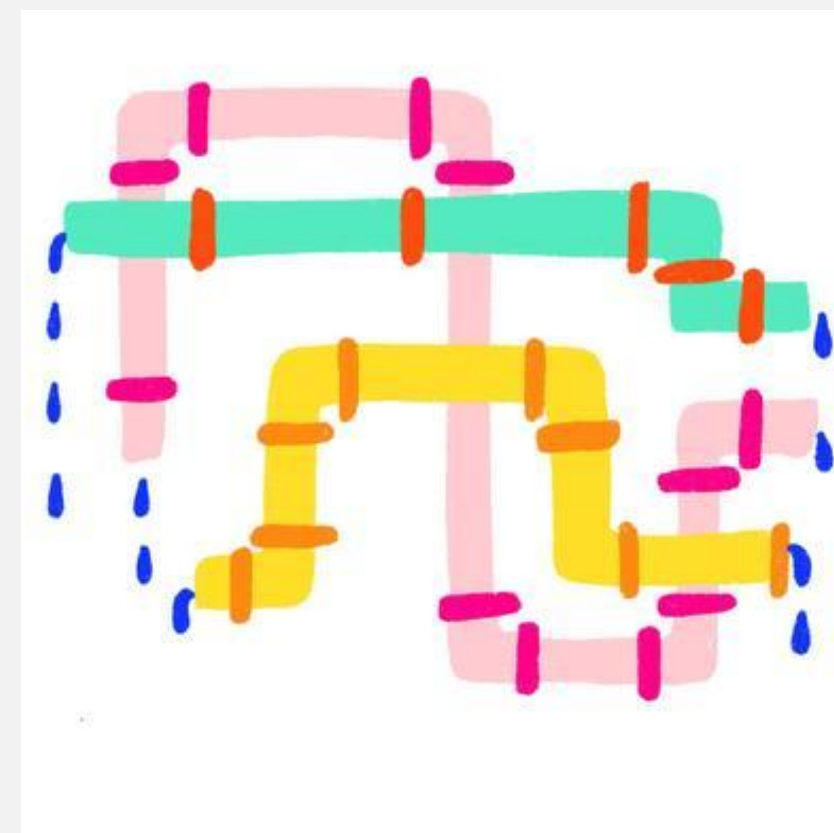

Τα μεθοδολογικά βήματα

Παραδείγματα

3. Τελική διαβούλευση και επικοινωνία στην κοινότητα

Παιχνίδι μνήμης που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο συμμετοχικών εργαστηρίων με θέμα τη φύση, το νερό και το Αδριάνειο Υδραγωγείο.
Έργο: Cultural H.ID.RA.N.T., UIA
Έτος: 2022

Τα μεθοδολογικά βήματα

Παραδείγματα

3. Τελική διαβούλευση και επικοινωνία στην κοινότητα

Οι μαθητές/τριες του 1ου Λυκείου Χαλανδρίου δημιουργούν μία αφίσα που καλεί στο HIDRANT FESTIVAL, το οποίο διαπραγματεύεται το Αδριάνειο Υδραγωγείο ως περιβαλλοντικό και πολιτιστικό κοινό στη γειτονιά.
Έργο: Cultural H.ID.RA.N.T., UIA
Έτος: 2022

Άλλα χρήσιμα ψηφιακά εργαλεία και πλατφόρμες

Συνεργασία/ καταιγισμός ιδεών/ δέσιμο κοινότητας

- Miro
- Jamboard
- Bigbluebutton
- Genially
- Quick draw
- Lino

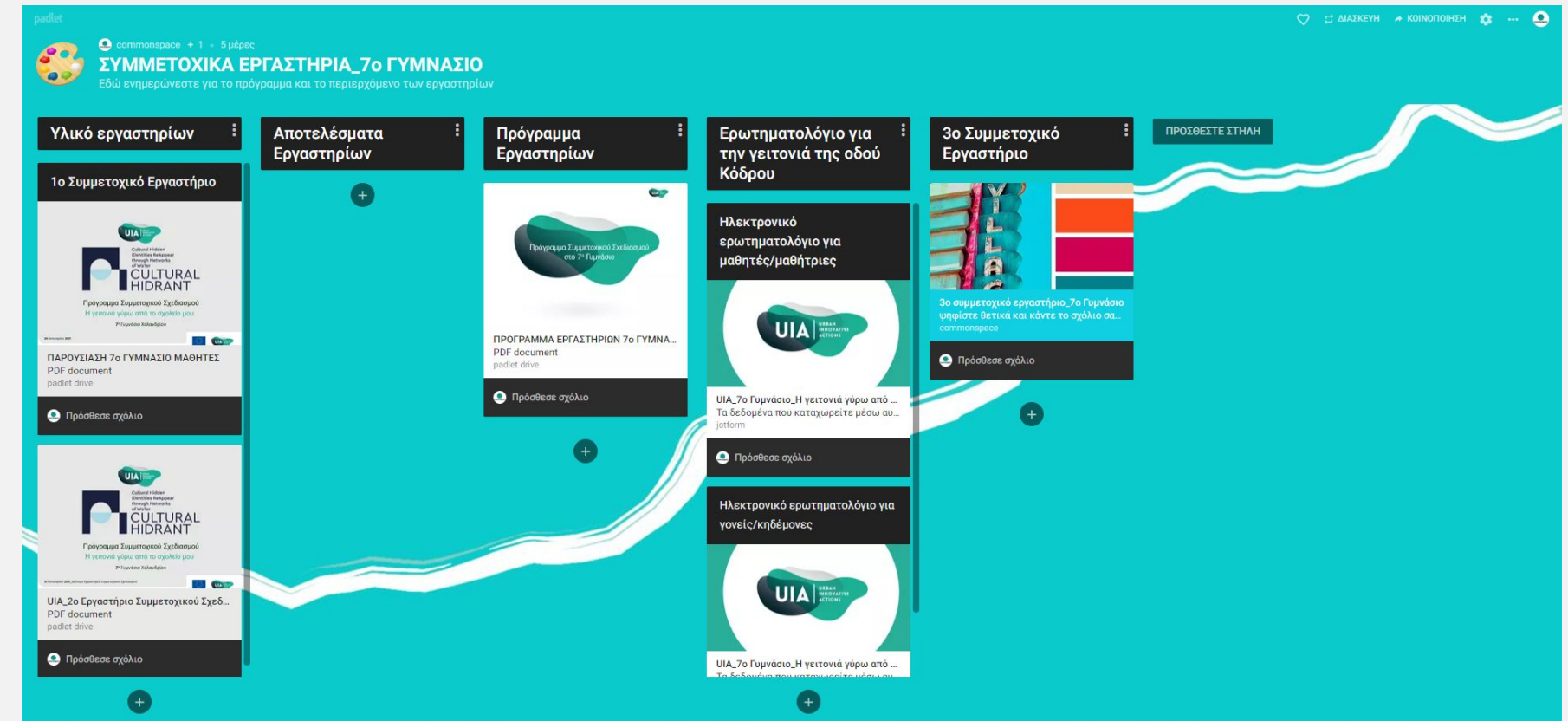
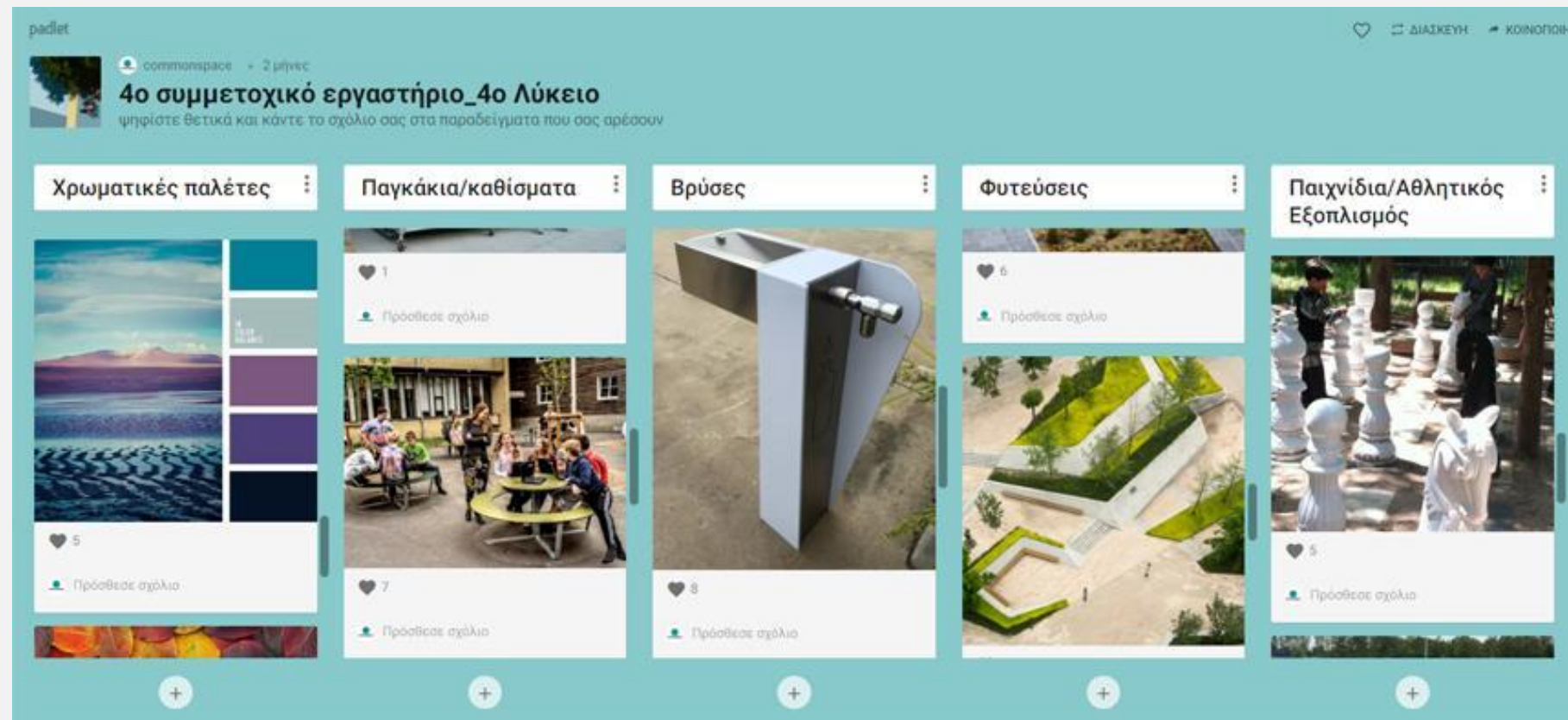
Ερωτηματολόγια/ Ψηφοφορίες

- JotForm
- Google Form
- Doodle
- BigBlueButton
- Mentimeter (for debate/review)

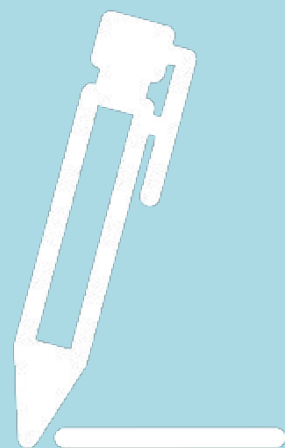

Άλλα χρήσιμα ψηφιακά εργαλεία και πλατφόρμες

Padlet/ Βιβλιοθήκες καλών και κακών πρακτικών

Συνδυασμός άλλων εργαλειοθηκών σε συμμετοχικές διαδικασίες

Ο απώτερος σκοπός αυτής της εργαλειοθήκης και του έργου Green Artivism είναι να προσπαθήσει να συνδυάσει και τις τέσσερις διαφορετικές εργαλειοθήκες και σεμινάρια και να τα ενσωματώσει σε συμμετοχικές διαδικασίες. Αυτό μπορεί να συμβεί μέσω της πιλοτικής δοκιμής όλων των εργαλείων και των σεμιναρίων και του Εργαστηρίου GREEN CITIZENSHIP, που είναι του 2ου Παραγόμενου Αποτελέσματος 2 (PR2) του Έργου.

Η συμμετοχή άλλωστε είναι ένα ανοιχτό πεδίο που δεν τελειώνει ποτέ και δεν εξαντλεί τα περιθώρια και τις προοπτικές της...

Συγχαρητήρια Έφτασες στο τέλος της εργαλειοθήκης

Πήγαινε πίσω στα
Περιεχόμενα

[Πήγαινε πίσω στα
Περιεχόμενα](#)

Το έργο αυτό (GREEN ARTIVISM) χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Erasmus +. Οι πληροφορίες και οι απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση είναι αυτές του/των συγγραφέα/ων και δεν αντανακλούν απαραίτητα την επίσημη γνώμη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ούτε τα όργανα και οι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτε οποιοδήποτε πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό τους μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνο για τη χρήση που μπορεί να γίνει των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.)

**Co-funded by
the European Union**